Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 3 – 1976 m. SAUSIO – JANUARY 21 d. – CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

SENATORIAUS KENNEDY VIZITAS

Edward Kennedy tris dienas praleido Kanadoje. Jis buvo pakviestas Sveikatos Ministerio M. Lalonde ir aplankė Montrealį, Torontą, Ottawą ir Hamiltoną, norėdamas susipažinti su mūsų valstybine medicininio aptarnavimo sistema.

Senatorius Kennedy yra pasiūlęs JAV Kongresui pravesti įstatymą, panašų į Kanados, dėl valstybinio medicininio aptarnavimo.

Vizito proga senatorius buvo susitikęs su Aplinkos Ministeriu R. LeBlanc padiskutuoti 200 mylių nuo krantų vandens ribą, sąryšyje su amerikiečių alyvos rafinerija, kurios transportas turės pasinaudoti Kanados vandenimis.

Taip pat kalbėjosi su Energijos Ministeriu A. Gillespie apie tarptautinę energijos problemą.

SEN. EDWARD KENNEDY

NUSIVYLĘS LIBANONO PREMJERAS

Atsistatydino iš pareigų Lebanono premjeras Rashid Karami po to kai civilinio karo-ar tikriau sakant, -religinio karo abi pusės nekreipė dėmesio į jo raginimą sustabdyti karo veiksmus.

Karami per radiją pranešė, kad jo septynių mėnesių pastangos sutaikinti kovojančias puses neatnešė jokių rezultatų ir jis priverstas paskelbti, kad valdžia daugiau nebeefektinga. Savo rezignaciją jis įteikęs prezidentui.

Premjeras vadovavo 6-ių žmonių koaliciniam kabinetui iš trijų krikščionių ir trijų musulmonų.

NAUJAS MINISTERIS

Šešių mėnesių laikotarpyje Quebec'o Švietimo Ministerija pakeitė jau ketvirtą kartą švietimo ministerį. Šį kartą juo paskirtas Jean Bienvenue, buvęs Imigracijos Ministeris. Montrealio lietuviai jį yra matę mūsų parodose etninių grupių subuvimuose bei festivaliuose. Matyt, vis tebesiplėšiantis, ne tik mokomojo personalo bet ir tėvų bei auklėtojų nepasitenkinimas pradeda neramintі tuos, kurie problemų sprendimu nesidomėjo ar delsė.

J. Bienvenue

Prieš jį buvę Švietimo ministeriai yra sukėlę pačių prancūzų mokytojų tarpe nemažos kritikos- Garneau, Choquette ir Cloutier.

Montrealio Mokyklų Komisijos pirmininkas ir Montrealio Katalikų Mokyklų Komisijos pirmininkė spaudoje pareiškė, kad jie tikisi, jog ateityje tokio dažno ministerių kaitaliojimo nebus, nes tai problemų išsprendimo nepalengvina.

KĄ SAKO OTTAWA

Šią savaitę Quebec'o provincijos premjeras Bourassa kreipėsi į Kanados premjerą Trudeau prašydamas sutikti atlyginti bent tą dalį Olimpijados išlaidų, kurios susidarė dėl nenumatyto kainų pakilimo. Trudeau, tačiau, dar kartą patvirtino savo nusistatymą neremti Žaidynių finansiniai, tik laikytis susitarimo, kuris buvo padarytas tarp federalinės ir provincinės vyriausybės: aprūpinti saugumo priemonėmis ir techniškais įrengimais televizijos darbams filmuoti Olimpiadą.

Trudeau pasakęs, kad net ir su daugiau pinigų darbai nebus atlikti greičiau, negu fiziniai įmanoma. Problema esanti šiuo metu fizinė, o ne finansinė.

GYVYBĖS DOVANA

Quebec'o provincijos vairuotojai dabar galės pasirašyti ant naujų vairavimo leidimų, kad nelaimės atveju sutinka duoti savo akis, inkstus, širdį, odą ir kitus organus ar audinius persodinimui.

Šis aktas vadinamas Anatomical Gift.

Prie naujojo vairavimo leidimo prašo ir pažymėti savininko kraujo grupę.

Ontario provincijoje tokia galimybė galioja nuo praeitų metų gegužės mėnesio.

PAŽANGIOJI MEDICINA...

Garsusis ukrainiečių matematikas, 43 m. amžiaus, buvo 3 metus "gydytas" apglušinamais vaistais psichiatrinėje ligoninėje Kijeve.

Po daugelio pastangų Amnesty International, kitų grupių ir pavienių asmenų, jį leidę iš kalėjimo ligoninės pranešė, kad už valandos su šeima turi išvykti į Vakarus.

Jis yra labai nusilpęs ir dar veikiamas vaistų.

Britų psichiatras Gary Lober patvirtino, kad Plyushch yra be abejonės visiškai normalus žmogus ir protiniai sveikas. Po tam tikro laiko jis pilnai atsigaus nuo vaistų.

ISPANIJA PAŽADA REFORMAS

Socialinė padėtis ir politinė atmosfera Ispanijoje, mirus Franco, randasi įtemptoje situacijoje. Žmonės pergyvena sulrutės baimę. Valdžia iš savo pusės pažada pravesti būtinas reformas režimui sudemokratinti.

Kaimyninės Portugalijos įvykiai verčia galvoti, kad bet kokias reformas pravesti nebus taip paprasta, nei lengva, o ypač kai darbininkai reikalauja aukštesnių atlyginimų. Streikuojantieji darbininkai pasitarimams renkasi į bažnyčias.

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVOS LAISVINIMO KONFERENCIJOJE TAIP BUVO SUTARTA 1974 METAIS.

A. LIETUVOS LAISVINIMO DARBO SAMPRATOS IR LIETUVIŲ BENDRAVIMO KLAUSIMU:

1. Lietuvos laisvinimo darbo konferencija, išklausiusi ir apsvarsčiusi pranešimą apie Lietuvos vadavimo veiksnių nusistatymą siekti nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo.

2. Lietuvos laisvinimo darbo konferencija drauge su visa lietuvių išeivija protestuoja prieš okupanto vykdomą pagrindinių žmogaus teisių paneigimą Lietuvoje, tarp jų ypač prieš religijos persekiojimą ir Lietuvos žmonių bendravimo su kitais kraštais varžymą.

Kiek įmanoma okupacinio režimo ribose, laisvojo pasaulio lietuviams tikslinga puoselėti ir plėsti ryšius su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais išeivijos tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti ir solidarumui su ja ugdyti. Tuos ryšius mezgant ir palaikant, išeivijos lietuviams tenka vadovautis savo sveika nuovoka, sąžinės jautrumu ir ir tautiniu sąmoningumu.

3. Lietuvos laisvinimo darbo konferencija, turėdama galvoje, kad mūsų visuomenės diferencijacija ir nusistatymų įvairumas yra natūralus ir teigiamas reiškinys, taria, kad dėl to tolerancijos puoselėjimas ir jos laikymasis mūsų išeivijos organizacijų, spaudos ir pavienių asmenų tarpe yra būtinas.

B. LIETUVOS LAISVINIMO ILGALAIKIŲ DARBŲ IR PRIEMONIŲ KLAUSIMU:

1. Rūpintis, kad Lietuvos Diplomatinės Tarnybos įstaigos, reiškiančios Lietuvos valstybingumo tęstinumą, būtų išlaikytos.

2. Išlaikyti, remti ir stiprinti Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą.

3. Rūpintis Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos laisvės klausimo ir reikalo atstovavimu už Lietuvos ribų.

4. Plačiau naudotis peticijos teise tarptautiniuose forumuose, kurią turi lietuvių organizacijos ir lietuviai kaip atskirų valstybių piliečiai.

5. Pasirūpinti tautinių ir asmeninių skriaudų lietuviams dokumentacijos rinkimu.

6. Rūpintis Lietuvos etnografinių sienų dokumentacija. Studijuoti būsimos Europos struktūros klausimą tarpvalstybinių santykių plotmėje.

7. Ieškoti efektingų būdų leisti ir platinti svetimomis kalbomis knygas, liečiančias Lietuvos bylą ir lietuvių kultūrą.

8. Dėti pastangas, kad lietuviai, kurie yra išblaškyti po Sovietų Sąjungą, būtų grąžinti į Lietuvą.

9. Išnaudoti kitų valstybių žmonių galimą pagalbą Lietuvos labui. Su latviais ir estais artimai bendradarbiauti ir derinti veiklą.

C. EINAMŲJŲ IR SPECIALIŲ DARBŲ KLAUSIMU:

1. Teikti ekonominę, kultūrinę ir politinę pagalbą lietuviams okupuotoje Lietuvoje.

2. Teikti informaciją iš okupuotos Lietuvos ir ją perduoti laisvajam pasauliui.

Rūpintis straipsniais periodinėje spaudoje, kasmetiniais leidiniais ir leidiniais kitomis kalbomis. Iš versti LKB Kroniką į kitas kalbas.

3. Informuoti apie Lietuvos bylą ypač tas valstybes, Europoje ir Azijoje, kurių interesai, nežiūrint jų santvarkos ar ideologijos, yra susikirtę su Sov. Sąjungos.

4. Organizacijoms ir forumams, galintiems padėti lietuvių išeivijai ir lietuvių tautai, dėmesį skirti tikslingos atrankos būdu.

5. Teikti paramą tautinėms ir tarptautinėms organizacijoms, pozityviai talkinančioms Lietuvos laisvinimo bylai.

6. Skatinti gyvenamojo krašto visuomenės tinkamą supažindinimą su lietuvių išeivijos gyvenimu.

7. Tęsti politinį spaudimą į visus mums prieinamų valstybių vyriausybes ir parlamentus, didžiausią dėmesį kreipiant į Jungtines Amerikos valstybes. Skatinti lietuvius platesniu mąstu dalyvauti gyvenamojo krašto politinėje veikloje.

8. Mokslinialis veikalais dokumentuoti Lietuvos okupaciją, jos gyvenimą rusų priespaudoje ir pastangas išsilaisvinti.

9. Remti okupuotos Lietuvos gyvenimą studijuojančias institucijas, rūpintis profesine talka bei lėšomis, ir sekti, kad numatyti darbai būtų laiku atlikti.

Konferencijos Išvadų Komisija
A. Gureckas, VL. Šimaitis, Jurgis Valaitis

TAUTINIŲ ŠOKIŲ VADOVAMS

Vyriausia V-sios Tautinių Šokių Šventės vadovė Galina Gobienė praneša, kad grupės, kurios iki 1976 m. sausio m. 20 dienos negrąžins jai anketų, bus laikomos kaip nedalyvaujančios šokių šventėje ir joms nebus paskirti kvadratai.

Šis paraginimas paskutinis. Todėl, kad palengvinus vyriausios vadovės darbą ir išvengus nesusipratimų, prašau kreipti rimtą ir nuoširdų dėmesį.

Jus gerbianti
Vanda Stankienė

ČIURLIONIO ŠVENTĖ OTTAWOJE

Veiklios kolonijos vieningo darbo dėka sausio 17 d. pradėtas Čiurlionio Festivalis. Šalia jau minėtos jų programos, televizijos stoties 3-as kanalas numato paruošti spalvotą pusės valandos programą apie Čiurlionį.

Šventės programa pirmoje eilėje skiriama kanadiečių visuomenei supažindinti su Čiurlionio menu ir muzika. Šventės parengimui Ottawos Bendruomenė įdėjo daug darbo. Ruošimo darbus koordinuoja J. Danys, Valdybos narys kultūros reikalams.

Ministeris John Munro, kuris yra atsakingas už daugiakultūrinius reikalus, sutiko būti šventės garbės globėju. Rep.

LIETUVOS VALSTYBĖS ATSTATYMO 16 VASARIO ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Montrealyje įvyks Vasario 22 d., sekmadienį.

11 val. - iškilmingos pamaldos Aušros Vartų ir šv. Kazimiero bažnyčiose, į kurias visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

3 val. p. p. Plateau salėje, 3710 Calixa Lavallée minėjimo iškilmingas AKTAS.

Programoje, buv. K. L. B. Krašto Valdybos pirmininko Eugenijaus Čuplinsko paskaita. Meninėje dalyje- sol. Gina Čapkauskienė, Aušros Vartų parapijos Vyrų Oktetas, Lituanistinės Mokyklos tautinių šokių grupė ir jaunoji liaudies instrumentų grupė GINTARĖLIS.

Maloniai kviečiame visus lietuvius minėjime dalyvauti.

K. L. B.
Montrealio Apylinkės Valdyba

– • –

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

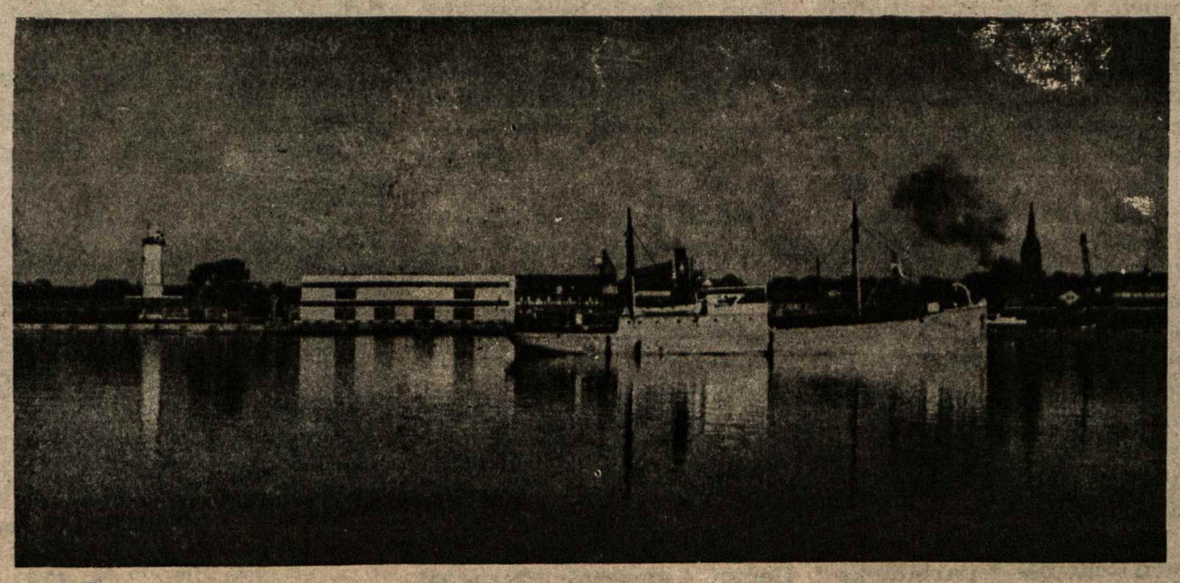

KLAIPĖDOS UOSTAS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS LAIKAIS

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje — $9.50, visur kitur — $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

PRISIMINTINA SUKAKTIS

Ten Baltijos jūros siūbuojančios bangos per amžius lietuvių tautai liūliavo lopšinė daina. Ten gintaro išplauto krantuose nuo gilios senovės laimingai gyveno mūsų protėviai. Taikraštas—Klaipėdos kraštas, kurį vadiname — Mažoji Lietuva.

Mažosios, kaip ir Didžiosios Lietuvos gyventojai yra tie patys lietuviai, nors ilgą laiko tarpą gyveno skirtingą gyvenimą. Lietuvai nesekmės buvo ir anuose laikuose, kai XV amž. ji tapo suskaldyta. Vienai dalai teko vokietinimo našta, kai antroji spyrėsi prieš lenkinimą. Tik XX amžiuje Didž. Lietuvai buvo nušvitusi savarankiškumo prošvaistė ir ji sutelkė progą 1923 m. sausio mėn. 15 d. prisijungti Mažąją Lietuvą.

Per priespaudos 400 metų, Mažosios Lietuvos lietuviai ne tik neprarado savo kalbą ir papročius. Jie dar gelbėjo Didž. Lietuvos lietuvius, atspausdindami pirmąją lietuvišką knygą. O vėliau maldaknyges ir laikraščius Tilžėje spausdino ir sudarė progą Didž. Lietuvos broliui išmokti pažinti lietuviškąjį žodį, kad ir slaptai prie motinos ratelio.

Gražus buvo laikotarpis, ypač nepamirštamos Joninių apeigos, kuomet būriai jaunimo rinkdavosi su vėliavomis į Rambyną. Jaunimas iš Tilžės, Klaipėdos, Kauno ir kitur, entuziastingai žygiavo pagerbti vyresniuosius tautai nusipelnusius: Vydūną, Martyną Jankų ir kitus.

Buvo ir kitų progų lankyti gražųjį Klaipėdos kraštą: kas vasarą buvo ten ruošiami įvairūs kursai ir sporto treniruotės Neringoje ir Smiltynėje. Nenuostabu, kad į tokias progas veržte verždavosi Didž. Lietuvos jaunimas

Su pasididžiavimu prisimenu, kai tokia laimė teko ir man — tai 1938-jų metų vasara. Tuomet patekau į Šaulių S-gos sporto instruktorių kursus. Deja, jie buvo paskutinieji visiems kursantams, nes ir vėl Mažoji Lietuva pateko vokiečiams.

Pr. Paukštaitis

IŠ DONELAIČIO METŲ:

...Vokiečiai lietuvninką per drimelį laiko
O prancūzpalaikiai į jį žiūrėdami šypsos,
Šypsos, rodos, o tik mūsų šaunią garbina duoną
Ir desras rūkytas su pamėgimu sau valgo.
O stai jau lašinių lietuviškų prisiėde,
Ir mūs alų su gvoltu jau visą sugėrė,
Viešlybus lietuvninkus išpeikti nesigėdi.
Tu prancuziškas žioply, su šveisteriu storu
Ir kas daugiau susibastėt Lietuvą varginti,
Kas jums liepė mūs ir žmones mūsų paniekinti?
Ar negalit tat ten pasilikti, kur jus nuperėjo?
Ir varles bei rupuzes jus ėst pamokino? —

PANORAMA

PAVOJINGAS ŽAIDIMAS

Daug pavojų ir siaubingų nuotykių teko pergyventi antrojo pasaulinio karo pabėgeliams, kurie pavadinti "išvietintais" asmenimis. Palikti savo protėvių žemę ir bėgti į nežinią, taigi į tą šalį, iš kurios senovėje buvo nešama mirtis mūsų tautai, o mūsų gentys prūsai ir jotvingiai be pėdsakų buvo sunaikinti. Tai tikrai pasibaisėtina kelionė - bėgimas iš ugnies į liepsną.

Ar daugelis iš mūsų pabėgėlių svarstome, kas atsitiko su likusiais tėvynėje, nes bėgimo metu galvojome savanaudiškai: kaip išgelbėti savo gyvybę. O ką pergyvens visas tautos kamienas, užėjus sovietų kariuomenei, bei prasidėjus partizaniniam pasipriešinimui taip pat sekantiems po to trėmimams į Sibiro beribes tundras - sunku buvo čia net įsivaizduoti...

Sakoma, gal to viso buvo galima išvengti, jei vokiečių naciai, maždaug prieš pusmetį, būtų paskelbę atstatą neprklausomą Lietuvos valstybę, kol dar sovietų kariuomenė nebuvo prisiartinusi prie Lietuvos sienos. Straipsnyje: " Diplomatinio laimėjimo sužlugdymas" "Draugo" nr. 236, 9.10.75 K. Škirpa tvirtina, kad per tą pusmetį būtų buvę galima sumobilizuoti 200.000 vyrų, visų rūšių kariuomenei. Sumobilizuoti, apginkluoti ir apmokyti per pusmetį, ar tai ne per drąsus tvirtinimas? Jei daleisti, kad tai būtų pavykę, tai skysto kuro, amunicijos bei papildomų ginklų tiekimas būtų priklausę nuo vokiečių kariuomenės, kuri besitraukdama iš Rusijos platybių, jau buvo ganėtinai demoralizuota ir išsekusi. Koks gi būtų tikslas tokios paskubomis suorganizuotos lietuvių kariuomenės, ar buvo numatoma, kad mes savo valstybės sienas būtumėm sugebėję apginti nuo masinio sovietų armijų slinkimo į Vakarus, kaip kad suomiai savo laiku didvyriškai spyrėsi Mannerheimo linijoje prieš sovietų armijas? Taip suomiai pralaimėję, laimėjo sąlyginę laisvę ir tai įvyko žiaurios žiemos metu, kuomet rusų kareiviai tiesiog kovodami sušalo.

Tos projektuotos 200.000 lietuvių kariuomenės veikimas, jei jos suorganizavimas stebuklingu būdu būtų pavykęs, būtų buvęs naudingas tik besitraukiančiai Hitlerio kariuomenei. Bet tokios mūsų kariuomenės ir net visos tautos likimas būtų baisiai apgailėtinas /prisiminkime Vlasovo armijos organizavimą ir jos likimą/. Atsilaikyti prieš sovietų kariuomenės slinkimą prie Lietuvos rytinių sienų kiek ilgėliau nebūtų įmanoma: ką gi ta visų rūšių 200.000 kariuomenė prieš užgrudintą karevisos Rusijos armiją!

Ar tuomet nebūtų ištikę mūsų brolių, prūsus ištikęs likimas, kuomet po didvyriško Herkaus Manto sukilimo, buvo išskersta veik visa prūsų gentis.

Pasitikėti Hitleriu, tai tas pats, kaip pelei pasitikėti su ja žaidžiančiu katinu. Todėl norėčiau pavadinti tą K. Škirpos projektą "Pavojingu žaidimu", nes mūsų mažai tautai kiek didesnis kraujo nuleidimas, galėtų būti tiesiog katastrofiškas. Tiesa, užėmus sovietams Lietuvą ir pradėjus mibilizuoti mūsų vyrus į jų kariuomenę, nemažai jaunų vyrų nesutiko guldyti savo galvas prie Karaliaučiaus ar Berlyno: vieni šiaip slapstėsi, o kiti išėjo partizanauti. Ir daug jų žuvo beviltiškose kovose, bet tai dar nebuvo masinis tautos išnaikinimas, kaip tai galėjo įvykti su ta K. Škirpos projektuota lietuvių kariuomene, jeigu nors ir būtų žūt - būt kovojama prieš sovietinę kariuomenę, nelyginant Margiris savo pilyje prieš puolančius kryžiuočius.

Mūsų maža gentis būtų neišlikusi, jei Vytauto laikais nebūtų priėmusi kad ir kaip nemėgiamos krikščionybės. Dabar užplūdo svetimieji ir prievarta įvedė pavadintą socialistinę - tarybinę santvarką. Tauta prisitaikė ir išliko, nors per tuos karus ir partizaninį pasipriešinimą žuvo nemažai tautos vyrų. Ar trijų milijonų tauta gali pasipriešinti 200 milijonų sovietinei tautai, kaip kad kad dabar yra su Izraeliu jo kare su arabais? Bet Izraelio užnugaryje yra JAV, kuri visokeriopai jiems padeda, lyg tas Izraelis būtų Amerikos kūdikis. Bet lietuvių tauta, kad ir tiek pat skaitlinga kaip Izraelis, neturėjo jokių galingų užtarėjų ir buvo nelyginant mažutis laivelis, supamas milžiniškų karo laivų. Tautos išlikimas tai yra mūsų rūpestis, kaip čia, išeivijoje ir ten, sumiesčioninamoje tautoje, sukoncentruoti visas pajėgas ir tą sūpnąjį lietuvybės daigelį išlaikyti gyvą, kad modernių laikų galingos vėtros sūkuriai jo nepalaužtų.

Nebe tie laikai, kuomet kunigaikščio Algirdo pulkų lietuvis skardeno kardą į Kremliaus sieną ar švaistėsi po plačias Ukrainos stepes iki pat Juodųjų jūrų. Ir kas iš to: daug mūsų šaunaus jaunimo paguldė galvas tuose karuose ir ypač per nelaimingą mūšį su totoriais prie Vorksios / 14-to amžiaus pabaigoje / ir karuose su kitais atšiaurialais kaimynais ypač su vokiečių kryžiuočiais. Betgi buvo atlaikyta tautos kamieno gyvybė /13-15 šimtmečiuose /, nors ir didele lietuvių gyvenamojo ploto sumažėjimo kaina. Tad šiandien ne svajonėmis ar neįmanomais siekimais reikia grįsti visą veiklą, bet sukoncentruoti visas pastangas atgaivinti ir išlaikyti lietuvybę jaunose išeivijos kartose. Be kitų priemonių reikalingas galimai skaitlingas jaunuolių kontaktas su tautos kamienu, kad lietuvybė dar ilgus dešimtmečius, o gal ir šimtmečius, išliktų išeivijoje net ir po to, kai mes, vyresnieji, jau senai poilsiausime Anapilyje.

J. Valiūnas

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

IŠ SOLISTĖS ESKIZŲ

" NL " buvau pažadėjusi aprašyti savo įspūdžius, grįžusi iš New Yorko, atlikus Carnegie Hall rečitalį.

Dabar, kai švenčių triukšmas jau nutilo, mes vėl visi grįžtam į normalų, kasdieninį gyvenimą; taigi laiko daugiau ir skaitymui ir rašymui.

Klausiate, kaip pasisekė koncertas. Galiu atsakyti, kad neblogai, tačiau tuo pačiu pareiškiu, kad balso tobulinimui nėra galo. Galėjo būti geriau ir bus geriau, ateityje.

Pasiruošimas tokiam rečitaliui yra labai didelis. Viskas buvo gerai suorganizuota, nes viską rengė garsi amerikiečių agentūra - Norman J. Seaman.

Kadangi man buvo duota laisvė programos pasirinkimui, tai į ją įtraukiau tris mūsų lietuvių kompozitorius, kuriuos aš asmeniškai pažįstu ir kaipo muzikus aukštai juos vertinu.

Dainavau mums jau gerai žinomos G. Gudauskienės " Apynėlį ". Jos dainos man mielos ir artimos. Beveik nėra koncertų, kur jos kūrinių aš nedainuočiau. B. Budriūno " Dainos gimimas " man savas, o V. Jakubėno " Gėlės iš šieno ", mano manymu, yra nelyginant gražį arija.

Muz. komp. J. Stankūnas savo kritikoje " Darbininke " pabrėžė, kad "... lietuvių muzika buvo kultūringai reprezentuota ". Muzikos kritikas Robert Sherman apie lietuvių dainas " The New York Times " taip rašo: "... a group of songs by composers of her native Lithuania took a natural flow ".

Akompanavimui pasirinkau lietuvį pianistą iš Bostono Saulių Cibą. Jis jaunas ir daug žadantis talentas, o tokius reikia remti, kelti ir duoti progos pasireikšti.

Prisimenu savo pirmuosius žingsnius Montrealyje, kada turėjau daug džiaugsmo, gaudama progos pasireikšti savųjų tarpe, nes montrealiečiai kantriai klausėsi kuomet aš dar mokinausi dainuoti, nors tiesą sakant, aš ir dabar dar mokinuosi.

Lietuvių tarpe rečitaliui didelę reklamą davė " Darbininkas " ir " Moterų Vienybės " pirmininkė, ponia F. Andriušienė, kuri įdėjo daug darbo ir širdies, kad atvyktų lietuvių. Suvažiavo mano bičiulių net iš tolimų vietovių, o tai sutelkė man daug džiaugsmo.

Būdama New Yorke vėl aplankiau Metropolitain Operą. Ten mačiau " Normą " ir " La Gioconda ". Puikus pastatymas ir geri solistai. Galima pasimokinti ir reikia džiaugtis, kad spektakliai pilni žmonių, kurie mėgsta operą.

Norėtųsi, kad ir mūsų lietuviai muzikaliniai būtų jautresni, kad mūsų koncertai būtų tik koncertai, o ne kažinkokios vakarienės su dešrom ir kopūstais. Tokioje vakarienėje solistui neaišku, ar publika atėjo pasiklausyti, ar pavalgyti ir pasigerti.

Gal aš ir perdaug noriu, bet kodėl ne? Mes, lietuviai, visada giriamės, kad esam dainą mylinti tauta, kad esam išauklėti ir kultūringi. Jeigu kitataučiai mus gerai įvertina, giria ir kviečia dainuoti, tai kodėl mes patys reikalaujame įvairių priedų pilvo patenkinimui?

Bet čia gal ir nuklydau nuo temos, o gal tik norėjau pasakyti kas ant širdies gulėjo.

Grįžtant prie Carnegie Hall rečitalio, norėčiau pasakyti, kad ten jau vien dėl vardo verta dainuoti. Mano Montrealio koncertams tas daug padėjo ir sutelkė tam tikro prestižo.

Esu laiminga gyvendama Montrealyje ir turėdama progų dainuoti visą laiką.

Dabar šiek tiek žinių apie Carnegie Hall. Tokiu vardu ta salė vadinama dėl to, kad ją kultūriniams tikslams pastatė škotų multimilijonierius Carnegie. Prieš keli metus New Yorko gyventojai buvo sukėlę didelį protesto triukšmą, kai sužinojo, jog keli biznieriai planuoja tą pastatą nugriauti ir pastatyti naują. Pastatas buvo paliktas ir dabar laikomas kaip istorinis " landmark ".

Tokia jau yra įsisgalėjusi tradicija, kad į tą salę, programos atlikimui, priimami tik aukštos kvalifikacijos menininkai.

Kiekvieno dainininko svajonė yra ten pakliūti, nes leidimas ten pasirodyti yra geriausias diplomas.

Pabaigai talpinu vieną reikšmingą citatą iš biografinės knygos apie Paulinę Donaldą, kuri buvo mano dainavimo mokytoja.

" I am rather inclined to think one is born with a desire to sing: either you have an innate desire to sing or you haven't ".

Gina Čapkauskienė

Montreal, P.Q.

ATGARSIAI IŠ ARGENTINOS

Vos spėjo pasibaigti III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso viešnagė Argentinoje, bei jaunimo pasirodymas, ką jis gali nuveikti lietuvybės labui, jau girdisi kritikos žodžių...

Nesu politikas, bet gerbiu kiekvieną lietuvį, bet gaila, kad yra tokių, dažniausiai senių, kurie vis dar nori vesti politikavimą, kuriam jau per seni.

Didžiuma jaunimo dirbo su entuziazmu, kad palaikytų nors mažą kibirkštėlę lietuviškos meilės šiandien maskolių pavergtai Lietuvai.

Mes, Argentinos lietuviai, tiek vyresni, tiek jaunimas, turime būti dėkingi JAV bei Kanados lietuviams, kurie su savo doleriais parėmė šį Kongresą. Kitaip jis nebūtų buvęs įmanoma surengti.

Petras Čiabis,
Buenos Aires

Po G. Čapkauskienės koncerto Carnegie Hall. Iš kairės: muz. komp. J. Stankūnas, poetas L. Andriekus, sol. K. Yakutis, KLB pirm. J.R. Simanavičius, sol. G. Čapkauskienė, pianistas S. Cibas, pianistė A. Kepalaitė ir poetas St. Santvaras. Nuotrauka L. Tamošaičio.

Septyniasdešimtmetis dailininkui

Skulptorius Jokūbas Dagys, biržietis / 1927 m. baigęs Biržuose gimnaziją /, buvęs Lietuvoje ir kitur gimnazijos mokytojas, dabar gyvenantis Toronte, gruodžio 14 dieną, Toronto Lietuvių Namuose pats sau suruošė 70 - to gimtadienio pobūvį. Giminių ir draugų susirinko arti 70, Gedimino menėje, specialiai išpuoštoje jubiliato skulptūromis ir tapybos darbais. Gedimino menė, prie nukrautų stalų valgiais ir įvairiais gėrimais, virto lyg muziejaus vietove su pietaujančiais didikais.

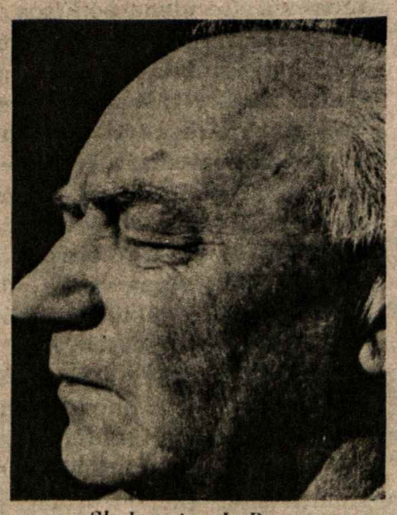

Skulptorius J. Dagys

Jubiliatą sveikino: Lietuvių evang. ir "Mūsų Sparnų" reformatų vardu - p. Dilys iš Čikagos, "Tėviškės Žiburiai" laikraščio - P. Gaida, Raseiniškių - A. Pacevičius / buvęs mokinys /, Ottawos lietuvių - Inž. J. Danys, LŽS Toronto sk. - J. Karka, "Nepriklausomos Lietuvos" - S. Pranckūnas, Lietuvių Namų - J. Strazdas, Biržiečių - Dr. J. Yčas, Pensininko klubo - Dr. J. Kaškelis, Skautų - p. Daubaras, Vasarnamių savininkų Vasagoje - P. Radzevičienė, Tautinės Sąjungos - P. Bastys, Toronto dailininkų - p. Docienė ir raštu sveikino P. Valtaitienė ir inž. Alb. Paškevičius.

Jubiliatas Jokūbas Dagys visiems sveikintojams ir svečiams padėkojo turiningais žodžiais, pabrėždamas, kad jam yra sunkiausiai kalbėti viešai, lengviau esą kurti, kalti ir gyvybę įkvėpti į medžio gabalus bei rašyti poeziją.

Tik per šias iškilmes daugeliui paaiškėjo, kad skulptorius Jokūbas Dagys yra neblogas ir poetas. Per programą art. Nekrošienė paskaitė kelis Jokūbo Dagio eilėraščius, sukurtus tada, kai negalėjo kurti - kalinėti skulptūrų.

Be individualinių dovanų, buvo dar įteiktas skaidrėms rodyti aparatas. Tat po vaišių, tuojau buvo išbandyta ir parodyta J. Dagio kūriniai: skulptūros ir tapybos darbai.

Visi buvo patenkinti ir laimingi, patekę į taip kultūringai suorganizuotą Jokūbo Dagio 70 -to gimtadienio puotą.

Kaip sveikinusieji, taip ir pats jubiliatas iškėlė p. Dagienės meilę, prisirišimą Jokūbui ir už sudarymą sąlygų dirbti - kurti tik meno darbus, neeikvojant laiko uždarbiams pragyvenimui.

Skulptorius Jokūbas Dagys dabar yra žinomas ne tik lietuviškajame pasaulyje: Kanadoje, JAV-se, Europoje, bet ir kaip kanadietis skulptorius meno sferose kanadiečių tarpe.

Viskas praeis, bet Jokūbo Dagio kūriniai - skulptūros ilgai, ilgai bylos, kad Toronte gyveno lietuvis skulptorius Jokūbas Dagys, 78 Chelsea Ave., Toronto, Ont.

J. Karka.

(Raseiniškio dr. Antano Pacevičiaus sveikinimas vaišių metu)

Mielas Jokūbai, mano jaunų dienų mokytojau, su ponia ir mieli svečiai.

Prisimenu, 1932 metais atvyko į Raseinių gimnaziją jaunas, pilnas energijos, naujas paišybos mokytojas Jokūbas Dagys. Manau Jokūbas jautėsi laimingas gavęs paskyrimą į tą spalvingą, Maironio apdainuotą Žemaičių miestą, kuris stengėsi kitiems miestams nepasiduoti. Jei Telšiai turėjo Telšių pliumpį, Kaunas - Kauno varną, tai Raseiniai - Raseinių Magdę.

Du žemaičiai susitinka ir vienas kito klausia:

- Ar buvai Raseiniuose ?
- Bu.
- Ar matei Raseinių Magdę ?
- Ma.
- Ar pabučiavai Magdę ?
- Pa.

Tad į tokius Raseinius atvyko Jokūbas.

Po introverto, užsidegusio - amžinai užsisvajojusio buvusio paišybos mokytojo Vizgirdos, tai buvo maloni ir įdomi pakaita. Tad nenuostabu, kad mes, o ypatingai gimnazistai, jį greitai pamėgome, o kai kurios net ir pamilo...

Jis mus žavėjo savo energija, iškalbingumu, įdomiu meno istorijos dėstymu, pradedant primityviuoju menu ir baigiant kubizmu, abstraktizmu ir kitais izmais...

Prisimenu Jokūbo anekdotą apie meno parodą: motinėlė klausia menininko, ką šis paveikslas reiškia ?

- Na gi ar nematai: žalia pieva, karvės ganosi, gandras.
- Bet kad čia nėra žalios pievos.
- Karvės nuėdė.
- Bet ir karvių nėra.
- Paėdė ir nuėjo namo.
- O kur, ponuli, gandras ?
- Prisigaudė varlių ir nuskrido.

Jokūbas buvo tolerantas. Jis pats jokiom partijom nepriklausė, tad ir mokiniam buvo bešališkas ir objektyvus.

Gerai prisimenu, kai ateidavo pavasaris ir visa gamta atgydavo - taip pasidarydavo širdy neramu, mus visus traukdavo į gamtą.

- Ponas mokytojau, einam į gamtą paišyti - choru vienbalsiai prašydavom.

Jis ilgai nelaukdamas, sakydavo: Gerai, einam!

Mums būdavo maloniausia valanda, galėdavom laisvai pasireikšti kaip menininkai / o man gauti penketuką /. Taip jis mus mokė pamilti gamtą.

Nei menas, nei muzika nėra esminė būtinybė žmogaus egzistencijai. Tačiau žmogus, kuris gali džiaugtis simfonijų garsais ar gėrėtis mielo Jokūbo skulptūra medyje, yra žymiai turtingesnis, jis randa pilną gyvenimo džiaugsmą.

Tau mielas Jokūbai, ačiū už pastangas įdiegti savo mokiniams meilę ir pajautimą grožiui.

Raseiniuose Jokūbas pergyveno savo romantiškąjį - kūrybinį periodą, čia jis kūrė, mylėjo - o kur meilė, ten ir kančia...

1976.I.21

ALGIMANTO

LITHUANUS VAJAUS PROGA

Skaitykite mielieji pensininkai/

Pašto streikas, kartu ir atostogų laikas pasibaigė. Nepasitvirtino spėliojimai, kad kanadinis paštas, visa jo sistema, poilsiaus bent iki sekančių Velykų. Tikriausiai, kalėdinė nuotaika paveikė baigti mažai prasmingą ir daug kam grynus nuostolius nešantį poilsį. Taigi, atgal prie darbo, naujų polėkių, užsidegimo, na ir kasdieninės rutinos. Atsieit, pradedame /ar toliau tęsiame/žaidimus su visomis taisyklėmis.

Kiekvienais metais Lituanus leidėjai skelbia žurnalo platinimo ir aukų rinkimo vajų. Toks vajus vyksta kaip tik šiuo metu. Vieni tautiečiai/ kurių adresai turimi kartotekoje/ jau gavo tiesioginius laiškus - prašymus, kiti mūsų bendrinėje spaudoje jau bus skaitę atsišaukimus, kviečiančius ir raginančius visus tautiečius prisidėti ar tai prenumerata ar auka Lituanus leidimo pastangas paremti.

Šiemetinio vajaus malonia naujove tenka laikyti Simo Kudirkos žodį-laišką, kuriame jis kreipiasi į mūsų visuomenę, prašydamas ir pritardamas visai idėjai, laukdamas kiek galint didesnio tautiečių dėmesio visam Lituanus reikalui. S. Kudirkos laiško tekstas siuntinėjamas kartu su prof. Antano Klimo /vieno žurnalo redaktoriaus/ ir pačios Lituanus fundacijos atsišaukimais. Įdomių detalių ir kasdienybės iškarpų randame pačio Lituanus kreipimesi į visuomenę/ paruošta tikriausiai, ne keno kito, bet nepavargstančio ir išradingo Lituanus administratoriaus J. Kučėno/. Rašte sakoma, kad pagal paskutinio JAV surašymo duomenis, jeigu pusė Amerikos gyventojų buvo žemiau 27 m. amžiaus, tai pusė Amerikos lietuvių jau buvo sulaukę virš 57 metų. Atsieit, vidutinis lietuvis yra vyresnis už amerikietį visa trisdešimčia metų! Tačiau, mūsų tragedija toli gražu čia nesibaigia, nes mūsų visų tautinis susipratimas, proporcingai žvelgiant, yra daug aukštesniame laipsnyje vyresniųjų tarpe, negu jaunesniųjų gretose, kurios ir taip yra negausios. Dauguma, kuri išlaiko lietuvišką spaudą, jau pasiekusi garbingą pensijos amžių, arba netoli to. Šį amžių pasiekus, pas mus pradeda, deja, įsivyrauti amerikinė tradicija: ne tik pasitraukti iš darbovietės, bet dažnai ir iš lietuviškų reikalų rėmimo, nekreipiant dėmesio, kad tuo kertame šaką, ant kurios ir taip jau vos kabo lietuviškos išeivijos gyvybė.

Mūsų vyresnio amžiaus tautiečiai norėtų matyti jaunesniuosius perimant liet. veiklos rėmimo pareigą. Visi to nuoširdžiai pageidautų. Tačiau galla, kad iš jaunesniųjų tarpo sąmoningų lietuvių /ypač norinčių prisiimti materialinius įsipareigojimus/ likę tik lašelis jūroje. Kiti lietuviškam reikalui yra likę abejingi, ir todėl žurnalo Lituanus neuždavinio, nei tikslo nesuvokia ir jo penkine ar dešimkine bent kartą į metus neparemia. Yra nemaža ir tokių jaunuolių, kurių adresus tik tėvai težino. Jie neprenumeruoja lietuviškų leidinių, jų nepasiekia lietuviška organizacija. Ir taip atsiduriame užburtame rate: vieni skundžiasi, kad tautiečiai juos pamiršo, o kiti dejuoja, kad nežino, kur tas jaunimas dingęs.

Taigi, mielieji pensininkai ir visi kiti, kurių pajamos tikrai ribotos ir ištekliai netaip jau dideli, Lituanus kreipiasi specialiai į jus - prenumeratas ir/ar aukas teikites siųsti į Lituanus, 6621 South Troy St. Chicago, Ill., 60629, USA.

Dangus tebūna našus savo malonėmis mūsų "Senior Citizens" grupei, nes be jų išties, bendroji veikla gerokai apgriūtų. Tai nevisai linksma tiesa. Rūščiai priekaištaujanti nemažai dalai jaunesnios kartos ir lietuviškai emigracinei visuomenei. Ar čia lauktini žymesni pasikeitimai ?

GERO LIETUVIO SĄVOKOS BEIEŠKANT *)

Liūtas Grinius

DISKUSINĖ TEMA

*) *Perspausdinta iš "Mūsų Vyčio", 1972.*

(TĘSA IŠ PRAEITO NUMERIO)

"GERO LIETUVIO SĄVOKA"

Lietuvių tautoje, kaip ir visose tautose, yra narių, kurie tautiškumą priima pasyviai, netgi dažnai nesuvokdami tautiškumo sąvokos, o dar mažiau dėdami pastangas jį stiprinti, pergyventi. Ar tokie žmonės yra lietuviai ?. Manau, kad jie yra. Ir štai kodėl : imkime pavyzdžiu pereito šimtmečio imigrantus Amerikoje. Daugelis jų tautybės sąvokos nesuprasdavo, o paklausti atsakydavo esą arba katalikai, arba " tuteišai " ar Rusijos caro globotiniai. Tautybės sąvokos nepažinimas jiems netrukdė burtis prie kitų savo žemiečių, palaikyti ryšius ir svetimame krašte, svetimų žmonių aplinkoje, vienas kitam padėti. Vėliau, tautybės savokai išaiškėjus, jie nedvejodami pradėjo save vadinti lietuviais, kiti net aktyvūs tautos ar išeivių dalies darbininkais tapdami.

Pavyzdys rodo, kad lietuvių tautos eilėse galime rasti nesąmoningų / pasyvių / narių, galime rasti sąmoningų asmeniškoje plotmėje / bet neutralių bendruomenės atžvilgiu / ir sąmoningų ir aktyvių bendruomeniškų žmonių. Griežti sprendimai, kaip visuomet, yra pavojingi, tačiau akademiškas rūšiavimas yra galimas.

Kas šiuose trijose grupėse laikytinas " geras lietuvis " ? Priėmus pirmą - gero žmogaus reikalavimą, priėmus antrą - bendruomeniškumo reikalavimą ir priėmus trečią - sąmoningo tautybės išpažinimo reikalavimą, nėra sunku juos pritaikyti tautiškumo sąvokoms praplėsti / visuomet atmenant, kad žmoniškumas - bendruomeniškumas yra reikalaujamas plačioje prasmėje /. Lietuvio " gerumo " laipsniavimas dabar savaime išsivysto sekančiai:

I. Lietuvis, kuris nededa pastangų savo tautiškumui išlaikyti, jį stiprinti savyje ir savo šeimoje yra nesąmoningas tautos narys. Lietuviškumo prasme jo " gerumas " yra neutralus. Jeigu, tačiau, toks žmogus sąmoningai neigia tautiškumą jo atsisakydamas arba kenkdamas tautos interesams, jis nustoja buvęs " neutralus " ir vertintinas negatyviai.

II. Lietuvis, kuris tautiškumą suvokia ir deda pastangas jį išlaikyti, stiprinti savyje ir savo šeimoje, yra sąmoningas tautos narys, tačiau jo " gerumas " ribojasi tik savanaudiškom pastangom sau ir savo šeimai. Tautine prasme jis yra " geras ", tačiau tautinės bendruomenės plotmėje jis yra " neutralus ", nes neteikia naudos savo tautai.

III. Lietuvis, kuris ne tik sąmoningai suvokia ir pergyvena tautiškumą sąvyje ir savo šeimoje, bet drauge stengiasi būti naudingas tautiškos aplinkos, tautiškos bendruomenės narys, yra aktyvus ir pagal nešamą naudą bendruomenei ir tautai, jis vadintinas "geras lietuvis ".

" GERO ŽMOGAUS " IR " GERO LIETUVIO " SANTYKIS

Žmonės, jų tarpusavio santykiai ir jų gyvenimas yra per daug komplikuoti, kad būtų galima viską griežtai surūšiuoti į " gerą" ir "blogą ". Gyvenimas visuomet verčia priimtas teises derinti spėjamų galimybių ribose. Mūsų elgesys todėl yra visuomet nuspalvintas subjektyviais skaičiavimais. Net ir priėmę pasiūlytus " gero žmogaus " ir " gero lietuvio " vertinimus, mes dažnai būsime priversti rinktis ar būti " gerais žmonėmis ", arba " net tokiais gerais žmonėmis", bet "geresniais lietuviais ". Atsieit, gali tekti spręsti, kuris reikalavimas pirmauja, kuria eile " gerumas " svertinas: ar reikia pirmiau reikalauti " gero žmogaus " sąlygos išpildymo, tik paskiau taikyti " gero lietuvio " reikalavimus, ar atvirkščiai ? Gal gi, abi sąlygos privalo būti taikomos lygiagrečiai ir be nuolaidų ?

Absoliučioje ir nesubjektyvioje vertinimo plotmėje šis klausimas jau buvo atsakytas: humaniškas vertinimas pirmauja, nes nuolaidos veda prie nepastovių ir nevisapusiškai " gerų žmonių " sąvokos, kuri ilgainiui gali tapti nepatenkinama, netgi nepriimtina. Arba, anksčiau buvę " geri lietuviai " gali kitose sąlygose pasidaryti labai nepageidaujami žmonės, nors ir toliau likę lietuviais.

Priėmę žmogaus jėgų ribotumą, turime priimti, kad jo santykiavimas su žmonių bendruomene vyksta pirmiausiai santykiaujant ne visos žmonijos, bet mažesnės grupės ribose. Vertindami" gerą žmogų " pagal jo naudą kitiems, mes neužkirtome kelio " gerumui " reikšti siauresnės bendruomenės ribose. Todėl "geras" žmogus " gali būti tas, kuris yra geras savo aplinkoje kitiems tol, kol jis jokiais veiksmais nepažeidžia humaniškumo dėsnių ne tik savo grupės narių, bet visų žmonių atžvilgiu. " Geras lietuvis ", gi, privalo būti sąmoningai naudingas tautiškos bendruomenės narys. Iš to seka ketvirtoji išvada:

" GERO ŽMOGAUS " ir " GERO LIETUVIO " sąlygos gali būti išpildytos lygiagrečiai tos pačios, taigi ir tautiškos, bendruomenės ribose.

III. TEORIJA PRAKTIKOJE - ILIUSTRACIJOS

Surūšiavę, sulaipsniavę žmones pagal jų humaniškumą, būndruomeniškumą, sąmoningą tautiškumą, galime žvilgterėti į lietuviško gyvenimo ryškesnius tipus.

Turbūt ryškiausias yra nuolatinis visuomenininkas, neabejotinas patriotas, visą energiją skiriąs lietuvių organizuoto gyvenimo naudai. Stebėdami veikėjus, mes vien dėl matomo patriotizmo statome juos " gerų lietuvių " pavyzdžiais. Bet juk ir tylus, mažesnio mąsto vietinės organizacijos darbininkas atlieka visuomeniškai pareigą gal net ir daugiau naudos /tiesioginiai su žmonėmis dirbdamas / savo aplinkai atnešdamas. Galop, lietuvis, nevadovaująs jokiai grupei, bet dalyvaująs ir padedąs savo aplinkoje, yra nemažiau pozityvus, nors ir viešai nepastebimas, bendruomenininkas.

" Gero lietuvio " pavyzdžio ieškodami, mes negalime ribotis vien išviršiniais visuomeniškumo poreiškiais, nes šalia bendruomeniškumo reikalautinas sąmoningas ir gyvas tautiškumas. Šis vertinimas labiausiai liečia asmeniską gyvenimą ir neturi nieko bendro su šūkiais, prakalbomis, viešais pareiškimais. O kiek pasišventusių veikėjų, atidavę viską ką gali visuomeniškam darbui, pritrūko dėmesio ir laiko savo vaikų lietuviškam auklėjimui ? Žinoma, niekas negali reikalauti šimtanuošimtinio lietuviškumo ir ne visiems lygiai pasiseka jį šeimoje įgyvendinti. Vertindami veikėjus, vienok, turime suabejoti jų " gerumu " jei, kitus vesdami, jie nepajėgė savo vaikų užauginti lietuviais, arba kai vaikai vos-ne-vos lietuviškai kalba, apie santykiavimą tautiškoje bendruomenėje ir jų sąmoningumą net neužsimenant.

Trečias, ir svarbiausias, humaniškumo reikalavimas yra subtylus, sunkiai pasveriamas ir visuomeniškoje praktikoje, turbūt, dažniausiai laužomas. Anksčiau apibrėžta " gero žmogaus " sąvoka reikalauja savo naudos siekiant, bent nekenkti jokiam kitam žmogui. Kiek ši taisyklė patriotizmo ir grupinės naudos vardu yra atviras ir dar dažniau anonimiškai laužoma ? Kiek kartų matome prakalbininkus, pamokslininkus, redaktorius, korespondentus aštriai užpuolančius tuos, kurie kitaip galvoja ? Kiek kartų skaitėme laikraščius, kuriuose pavardės linksniuojamos stengiantis diskredituoti žmones todėl, kad jie drįsta būti kritiški mūsų gyvenimo ar įsisenėjusių veiksnių metodams ar tikslams ? Sekdami " gero žmogaus " apibrėžimu, mes negalime "geru lietuviu " vadinti tų, kurie kenkia kitiems lietuviams, nežiūrint kiek kilniais ir patriotiškais tikslais tokios pareiškos yra bandomos pateisinti.

Taikydami teoriją gyvenime sutinkamiems žmonių pavyzdžiams, turėtume būti pajėgūs išvystytus apibrėžimus pasverti emocijų dominuojamo klausimo priešstatoje: ar galima lietuvį komunistą siūlomų apibrėžimų ribose vadinti " geru lietuviu " ? Praplėtę klausimą, turėsime tolygiai klausti, ar lietuvis demokratas, respublikonas / JAV /, liberalas / Kanadoje /, konservatorius ar darbietis / Anglijoje /, t.y. ne lietuviškų politinių partijų nariai, gali būti " geri lietuviai " ?

(Bus daugiau.)

3 psl

KULTŪRINIS PUSLAPIS

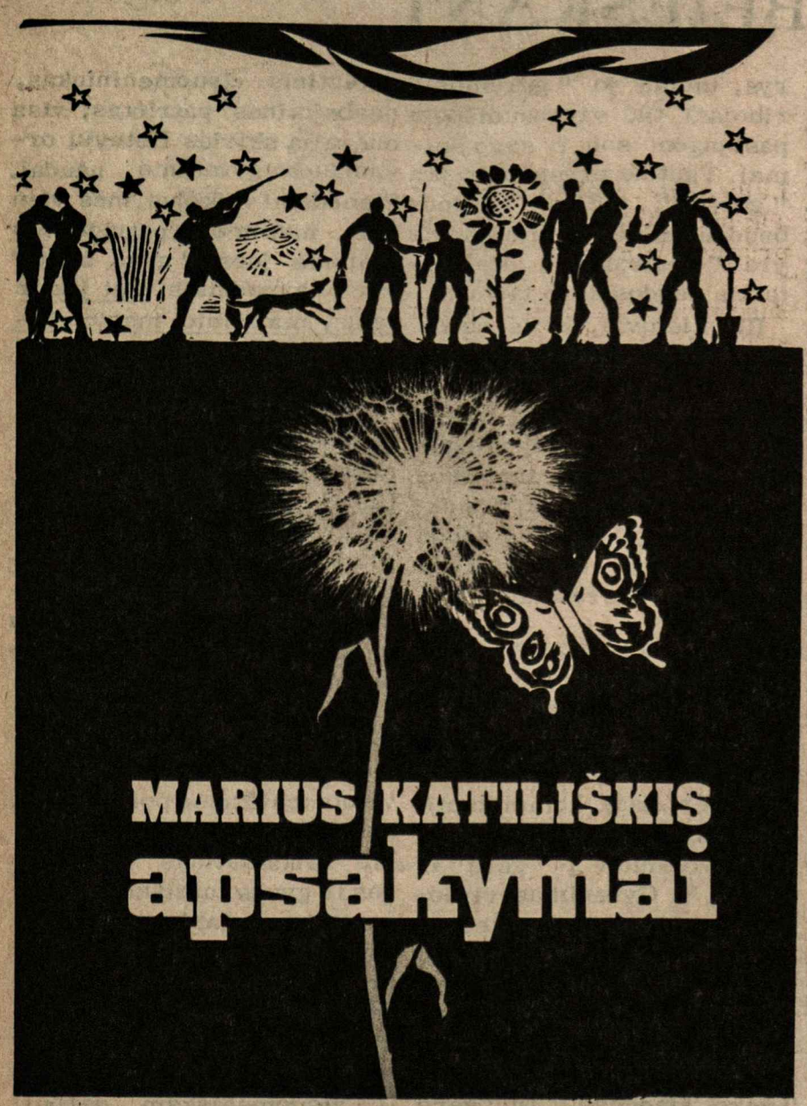

Pasirodė naujausia žinomo mūsų rašytojo Mariaus Katiliškio knyga Apsakymai. Aplankas ir titulinis puslapis dail. Algirdo Kurausko. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fonads.

Iš apsakymo:

KAIP SUSIRANDAMOS ŽMONOS

Jis pasiekė brezentu dengtą pašiūrę, vieną iš tų, kur neveikė sudėtingos mašinos, o tik šiaip sau pramogos ir niekų niekeliai dykinėjantiems ir nežinantiems ko nusitverti. Jo dėmesį patraukė moteriškė, taip išsimušusi į plotį, kad jos apimtį vertėjo skaičiuoti horizontaliai. Neklystant, ji atrodė storesnė negu aukštesnė. Mėlynom gyslelėm išvedžiotos baltos šlaunys menkai tepridengtos trumpų kelnyčių, nepastebimai dingo po raštuota palaidine, vargais dangstančią milžinišką pilvą. Jei ji ruošėsi gimdyti, tai žadėjo kažin ką nepaprasto. Atrodė gerokai sumitusi, kaip kos pavėluotas nesusipratimas, žiauriu kontrastu įsirėždama jaunų piemenaičių tarpan. Pakritusiais poakiais, šlakais nubertu, it beržo tošis, veidu, baltomis blakstienomis ir rudais, nušiurusio arklio uodegėle paristais plaukais, priminė begėdiško šaipoko iškimštą kaliausų gąsdinti žvirbliams ir vaikams. Kad ji būtų kriošėjusi savo padangėje, tai nieko. Ji ardėsi, kaip dvaro prievaizda, aptarnaudama vieną iš pačių kvailiausių žaidimų, kur taikliu sviediniu galėjai sugriauti visą butelių piramidę. Vaikūzai nesivaržydami, už dešimtuką, daužė ir niekais vertė visą pavilijoną, o kaliausė stengėsi atstatinėti. Kaip jai sekėsi, tai kita kalba, bet ji plūdosi ir keikėsi visiškai nuoširdžiai ir darbavosi apsiliedama prakaitu. Pora vaikpalaikių- jos padėjėjų, daugiau riejosi tarp savęs ir su klientais. Moteršė sukosi viena.

- Kad ją griausmas, - pusbalsiu niurzgė Pranas. - Tokią su policija nuimčiau ir parsigabenčiau namo laukti akušerės. Juk nežinia, kurią minutę sugrius.

Jis nirto, pats nežinodamas ko. Gal nuovargis, a ar neturėjimas su kuom pasidalinti įspūdžiais. Ir beviltiškai dairėsi draugo. Ne, kur tu jį tokiame jovale sutiksi.

Gretimoje, šonais sudurtoje pašiūrėje, vyko kitokios štukos. Čia kiauksėjo, it botago papliauškomis jaunikaičiai, įsitvėrę šautuvėlius, savo kūdikius atidavę palaikyti savo laukiančioms žmonoms. Šaudė oriniu, kurs atitinka dvidešimt antrąjį - iš karto nustatė Pranas, ir jam parūpo, kaip berniukai valdo tą lengvą šautuvą.

Kad ir vaizduoja vakariečius, bet šaudo kaip su kojom- nusprendė. Beapimąs nuovargis ir nuobodulys, ir snūduriuojančiai veikianti sambūrio monotonija, ūmai dingo, lyg prasilaužus miško tankumyną ir išvydus palaukę. Šaudyti jis mėgo. Kur ten mėgo ? Galvą buvo prarakęs ant to. Jis turėjo laiko. Ir, be to, čia niekas nemokėjo šaudyti.

-Pilną ? - paklausė bilietų pardavėja, bevelk nustebusi.

-Žinoma, Ar galima ir kitaip ?

Niekas pilno ir neperka.

-Kodėl ?

Pardavėja, kuri buvo ir tikroji įstaigos aptarnautoja, sustatė lūpas ir gūžtelėjo petimi. Jos akys buvo žalios, kaip maurais apaugančio liūno paviršius, o tiršti ir garankštėmis susisukę plaukai turėjo gerai išdegtos, senovinės plytos spalvą. O bala, koks merginos traškumas ir sveikata ! Ji baisiausiu priešingumu skyrėsi nuo savo kaimynės - galutinai suzmekusio kazalėko, kaip apyaušriu iš po samanos prasilaužęs raudonviršis. Ji vilvilkėjo trumputytes kelnaites ir dar trumpesnę bliuzelę, vargiai betinkančią tokiam aptarimui. Abi dalys geru sprindžiu nesiekė viena kitos.

Mergina pažėrė grąžą ir puolė tvarkyti einamų reikalų. Vyrukai pleškino atsivėdėdami, jų žmonos spygavo iš pasitenkinimo arba flegmatiškai glostė pilvukus. Laukdamas eilės, Pranas susipažino su žaidimo eiga, kuri prieštaravo bet kokia nusistojusiai tvarkai. Ant paaukštinimo, pašiūrės gale, stovėjo laimėjimo atveju gaunami trofėjai. Tai buvo duonos skrodintuvas - pirmajam, radijo aparatas- antrajam ir televizija trečiajam. Prie visų daiktų kabėjo juos dovanojusių kompanijų vardai ir adresai, su prierašais, kad skiriami jaunimo klubui. Tai neblogai, tik kaip tas dovanas pasiekti ? O pasiekti tegalėjai išmušęs visus tris ratus. Na, to visi siekė, bet nei vienam nepavyko. Išpylus pirmąjį ratą ir suklupus antrame, turėjo trauktis apdovanotas šokolado plytele vietoje duonos skrudintojo. Su antruoju- laimikis ne ką vertesnis, sakysime, džiovintų bulvių maišas, gi su radijo aparatu gali atsižegnoti. Prie trečiojo dar niekas nebuvo priėjęs.

Penkiolika tuščių alaus dėžučių galžiai žvangėda - mos nukrito viena po kitos. Raudonplaukė tuojau atkišo išsiperkamąjį prizą - cukruje išmirkytą kukurūzinį gaminį, itin mėgiamą vaikų. Pranas jį nustūmė ranka. Dėžutes ištaškyti, kasgi ten tebuvo. Bevelk kaip filmoje - buvo galima šaudyti j nuo juostos. Rudė paleido antrąją savosios mašinerijos dalį - penkiolika kukurūzų varpų, lengvai slenkančių ant ištemptos vielos. Taikyti reikėjo ne į varpą, o skydelį, ją prilaikantį. Kukurūzas- tik įspūdingam kritimo efektui.

Drėbėsi viena varpa, drėbėsi antra.

-O boy! - šūktelėjo kažin kas iš šalies.

Jau visos penkios. Bet kas čia ypatingo ? Pranas eilę metų praleido gilioje šiaurėje prie Chipivaca ežero, kur vienintėlė pramoga tebuvo šautuvėlis. Tonas amunicijos išeikvojo vien dėl to, kad nežūtų monotonijoje.

-Varyk !- skatino iš šalies.

Kodėl ne ? Galim pavaryti. Jau dešimt rinktinių kukurūzo varpų nusidrėbė į krepšį. Žaliaakė, pusplikė laumė pasimuistė, tartum ją būtų apnikę uodai, ar kiti šio krašto vabalai. Ji persimetė su vyru, kur prie diržo pasietame krepšyje turėjo visokių įrankių. Vyras pasikrapštė, ir slenkanti juosta pajudėjo dvigubai greičiau.

-Taip negalima ! - pasigirdo protestai.

-Tegul...Juo greičiau, juo geriau...

Ir likusios penkios varpos nukrito pagreitintu tempu.

-Jūs laimėjote, - tarė pavilijono šeimininkė, dviem pirštais iškeldama šokolado plytą, ir savimi užstodama radijo aparatą F.M.

Pranas pametė šokoladą vaikams ir pasakė:

Nebegaiškime. Eikime toliau.

-Toliau ? - sutraukė krūvon dažytus antakius programos vedėja.

-Kodėl ne? Mes pavarysime iki galo. Žiūrėsim kas bus...

-Iki galo ? - išskiemeniavo rudoji.

-Taip, - prisitaikė šautuvėlį Pranas.

-O.K. - sušnypštė mergina ir paleido trečią taikinių fazę. - Pasiruošęs ?

-Taip.

-Pradėk !

Kyštelėjo antis ir Pranas ją nušovė. Elnio ragai išsivertė kaip miško kerplėša. Elnią reikėjo numušti.

-Prakeikimas ! Tam bernui sekasi !...

-Tai tik pradžia. Per anksti džiaugtis, -vėl kažin kas pastebėjo.

Iššoko fazanų gaidys. Gaidį numušė Pranas.

-Pragaran su tokiu ! Tas hillbilly muša be priekaištų.

Rasi kur tu tokį hillbilly !

-Tai kas jis ?

-Nežinau kas. Bet jis iš Kanados. Vaikai atpažino jo mašiną.

-O je! Jo "Mercury" stovi netoli. Ir lentelė su "Ontario".

Vėl. Mėlynoji žąsis. Tokia, kaip prie Chipivaca.

Dabar juodasis lokys. Ir lokys nusidrėbė, kliudytas į paslėpsnes.

-Jėzau Kristau ! Tas bernas verčia be pasigailėjimo!

Užpakalyje ir šonuose grūdosi vis daugiau žiūrovų ir žioplių.

Liko dešimt taikinių. Minia ošė paskatinimo šūkiais ir nustebimo keiksmais.

-Saugokis, Mary ! Tavo išgarsintas T.V. bekybo ant plauko !

-To niekad nebus!- ryžtingai atkirto rudė.

Ją apėmė siutas. Žalios akys fosforu švitėjo, kaip katės. Nebe į laumę, o į tikrą raganą baigė pavirsti. Raudonas kuodas mėsčiojosi ant nelygiai įdegusių ir šlakuotų pečių, it arklio uodega vaikant muses. Jos rankose, ir tik jos nuožiūroje buvo taikinio lenta, ir todėl ji nesiruošė pralaimėti. Ji trūkčiojo virvutę staigiai ir nevienodais tarpais, sugriaudama ritmą ir stengdamosi paruošti netikėtumą. Tik sekundė, tik pusė jos, ir iškeltas paukštis ar žvėris smego žemyn. To užteko Pranui Eigeliui. Ir jis kažin kaip nejučiomis persiėmė tuo pasiutimu, tapdamas jautrausiu aparato sudėtine dalimi, valdomo kvepteléjimu ar akies mirksniu. Tik pakreipti šautuvėlio vamzdį, ir pakreipti tinkamiausiu momentu. Nieko kito jis ir neveikė prie ežero šiaurėje. Jis būtų iššaudęs visas voveres ir čypmonkes, skriejančias nuo medžio į medį, nuo šakos ant šakos. Jis pliekė pušies kankorėžį, skynė šermukšnio kekę, genėjo drebančius epušės lapelius. Tai ko ta raganėlė siunta? Jeigu nematė tikro šaulio, tai dabar pamatys. Suk velniai tą jos aparatą. Bet jeigu šaudyti, tai pašaudyti.

O liaudis grūdosi. Rūksmais nebegalėjai apsiklausyti.

-O Mary, tu jau prapuolei ! Ir tavo visos gudrybės.

-Niekados !

Dar vienas fazanas. Liko devyni.

-Tu pražuvai, mergaite raudonplauke ! Ir tavo pabūklai. Ką tu atneši jaunimo klubui, kai pasibaigs šventė?

-Tylėkit! - subliuvo, įsireždama kaip telyčia rimtam pasibaidymui. - Daugiau nei žingsnio ! Varyk! You Canadian Ace !

-Canadian Ace ? - nustebo balsas užpakaly. - Aš manau, kad čia tikras Canadian Club. Ar ne? Ar ne tiesą sakau ?

-Gal ir tiesą, - sumurmėjo Pranas. - Tik nežianu kas tas tavo "Ace".

-Nagi toks sumautas birbilas...

Dar vienas. Liko aštuoni.

-O Mary ! Tu jau baigta!

-Uždaryk snukį! Sakau, kad jis nelaimės mūsų T.V. Jeigu jis tą padarytų, aš sutinku būti jo žmona ! Ber pirmąją naktį jį užsmaugčiau savo kojine...

-U-u-u-u...- suūkė iš džiaugsmo minia.

PAŽINKIME PRAEITĮ !

Stepas Varanka

PRIEŠ ULTIMATUMINĖS MINISTERIO BECKO INTRYGOS

/pabaiga/

Reikia tik įsidėmėti, kad vienas labai priešlietuviškas laikraštis "Kurjer Powszechny" ir tas pastebėjo, kad mitingo kalbų neįmanoma pakartoti, nes yra peržengtos visos elementarinės mandagumo ir išsireiškimų ribos.

Nušauto Lietuvos pusėje 1938 m. kovo mėn. 11 dieną prie Trasnykų kaimo, Merkinės valsč., lenkų pasienio kareivio Serafin įvykis yra labai įtartinas. Kokiu reikalu lenkų kareiviai buvo atsidūrę Lietuvos teritorijoje. Kodėl lietuvis, pasienio policininkas, savo valstybėje buvo lenkų kareivių apšaudomas. Į šūvius, lietuvis atsakė taip pat šūviais. Po susižaudymo, patikrinus krūmus iš kurių buvo šaudoma į lietuvį policininką, rastas ten sunkiai sužeistas kareivis Serafin, kuris tą pat vakarą mirė.

Pulk. Žabinski pareikalavus, kareivio kūnas buvo grąžintas lenkams. Lietuviams siūlant, kad jiems būtų leista dalyvauti kvotoje ir kūno skrodime, buvo atsakyta neigiamai. Kodėl ? Ar lenkai bijojo, kad darant skrodimą, nebūtų kartais rasta lenkiška kulka ? Teko girdėti iš vieno lenko po karo, kuris dirbo žvalgyboje, kad tas tragiškas įvykis buvo labai slaptai ir kruopščiai surežisuotas. Kareivis Serafin buvo politinė auka, pateisinti būsimiems įvykiams.

Kaip iš užsienio reikalų vice-ministerio Jan Szembek užrašų aiškėja, Beck'as jam keletą sykių sakęs, kad ministeris lenkų-lietuvių dilemą jau ilgesnį laiką svarstęs ir ieškojęs įvairių būdų ją išspręsti.

Kaip iš tikrųjų buvo, laikas anksčiau ar vėliau paslaptį išaiškins. Stanislaw Mackiewicz-Cat, lenkų laikraščio Slowo vyr. redaktorius, vienu metu buvęs lenkų Londono egzilinės vyriausybės premjeru, savo knygoje Politika Becka, išleistoje 1963 metais Prancūzijoje, Paryžiuje, 157 puslapyje rašo: "Nerašiau čia apie bjaurią pulk. Beck'o politiką Lietuvos atžvilgiu, kadangi tas man kainuotų daug nervų. Ultimatumas Lietuvai buvo įteiktas, kad ją pažemintų".

Viena yra tik aišku, kad Lenkijos pasielgimas su maža Lietuva jai garbės neatnešė. Vėliau ji pati nešė baisų ir skaudų okupacijos jungą.

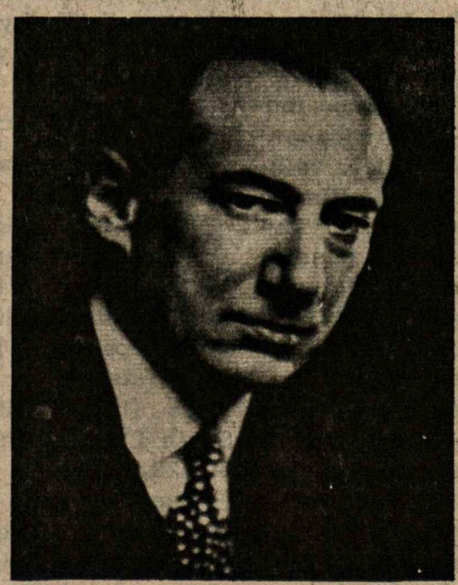

Taip atrodė lenkų užsienio reikalų ministeris Josef Beck'as. Jis buvo vokiečių kilmės, pulkininkas, vienas pagrindinių Pilsudskio bendradarbių. Mėgino ne tik susiprasti su Hitleriu, bet ir sekti jo agresingumu kaimynų atžvilgiu...

Mirė jis internuotas Rumunijoje. Jo memuarai prancūziškai išleisti Šveicarijoje Dernier rapport 1951 m.

4 psl.

KŪLIŲ VARTAI KLAIPĖDOJE

Adolfas TAUTAVIČIUS

1254 m. įkurtas Klaipėdos miestas šalia pastatytos ar tebestatomos kalavijuočių ir Kuršo vyskupo pilies augo labai pamažu. Tik pat XV a. pradžios vyko nuolatinės kovos dėl šios pilies. Lietuviai-žemaičiai ir iš pradžių dar sambiai kartkartėmis bandė sunaikinti kalavijuočiams, o nuo 1328 m. kryžiuočiams priklausiusią pilį. Puolimų metu visada smarkiai nukentėdavo miestiečių sodybos. Kryžiuočiai ir kalavijuočiai XIII a. antroje pusėje ir XIV a. pirmoje pusėje naikino pajūrio ir vakarinės Žemaitijos sodybas. Plačiose Klaipėdos apylinkėse liko labai mažai gyventojų. Todėl mieste apsigyvenę amatininkai neturėdavo kam parduoti savo gaminius, o pirkliai neturėjo su kuo prekiauti. XV—XVI a. kaimyninio Karaliaučiaus pirkliai taip pat buvo suinteresuoti, kad Klaipėda neaugtų ir nevirstų rimtesniu konkurentu. Todėl Klaipėda intensyviau ėmė augti ir miestu iš tikrųjų tapo tik XVI a. pradžioje.

XVI—XVII a. Klaipėda buvo ne tik miestas, bet ir tvirtovė. Tuo metu ne tik senoji pilis paverčiama modernia tvirtove, bet įtvirtinamas ir miestas. 1627 m. jis iš rytų ir pietų apsupamas pagal to meto paskutinius karinės technikos reikalavimus įruoštais žvaigždiniais pylimais ir grioviais. Iš šiaurės miestą gynė Danė. Į Klaipėdą įvažiuoti ir iš jos išvažiuoti pylime buvo pastatyti dveji vartai: į pietvakarius — Malūnų vartai, o į pietryčius — Kūlių vartai (t.y. Akmenų vartai, mat, pajūrio žemaičiai akmenį vadina kūliu). Iš šiaurės ateiną keliai į miestą ėjo per Danės tiltą.

Pylimai XVII—XVIII a. ne kartą buvo remontuojami, rekonstruojami. XVIII a. pabaigoje, netekę karinės reikšmės, palaipsniui apleisti, o XIX a. antroje pusėje smarkiai apardyti, grioviai užpilti. Todėl apie senuosius Klaipėdos įtvirtinimus žinome gana nedaug. Daugiausia apie juos sprendžiame iš XVII—XVIII a. planų ir vienos kitos žinutės apie jų statybą ar taisymus.

Iki šiol labai mažai žinome apie pylime buvusius miesto vartus. Malūnų vartai buvo nugriauti XVIII a. Tuo tarpu Kūlių vartai buvo nugriauti tik 1820 m. balandžio mėnesį po dešimt metų užsitęsusių ginčų. Per tuos ginčus susikaupė duomenys apie Kūlių vartus. Jie iki 1944 m. buvo saugomi Klaipėdos archyve. Kai kurie jų yra paskelbti (Der Grenzgarten, 1938, Nr. 5, 6).

Iš paskelbtų duomenų matyti, kad Kūlių vartai buvo pastatyti jau XVII a. Jie buvo įrengti 8 m aukščio pylime tuometinės Akmenų Pylimo (dabar Pergalės) gatvės gale. Tik pravažiavimas pylime įrengtas pasukus jį 45° kampu nuo gatvės ašies į kairę — rytus. Pylimo perkaso šonuose buvo išmūrytos 20 m ilgio sienos. Tarp jų paliktas apie 5 m pločio tarpas pravažiavimui. Tačiau ties angomis ir ties viduriu jis susiaurintas iki 3 m. Viršuje šonines sienas jungė masyvūs skliautai, o priekyje — nuo miesto pusės buvo dar uždengtas čerpių stogas. Vartų aukštis buvo apie 3 m, nes jų priekį nuo miesto dengė bendras stogas su sargybiniams skirtais pastatais.

Siauriausioje vartų vietoje, abiejuose šonuose prie sienų buvo išmūryta po 8 keturkampes kolonas-stulpus. Į nišas tarp jų pavojaus metu buvo įspraudžiami skersai vartų paguldytų rąstų galai.

Taip keliomis skersinių rąstų sienomis ir tarp jų primestais akmenimis vartai buvo greit uždaromi, užbarikaduojami.

Ties vartų anga nuo miesto pusės abiejuose šonuose buvo išmūryti du pastatai. Jie taip pat dengti čerpėmis, turėjo po nedidelį prieangį ir kambarėlį su pora langelių. Dešinėje vartų pusėje esąs pastatas buvo skirtas sargybos karininkui, o kairėje — kareiviams.

Už pylimo buvo pilnas vandens griovys, per kurį vedė siauras medinis tiltas. Ties išorine vartų anga ir ties viduriu buvo paliktos lengvai nuimamos ar nuverčiamos tilto grindinio dalys. Taigi galima buvo sudaryti kliūtį veržiantis prie vartų.

Už tilto kelias suko vėl 45° kampu, bet dabar jau į dešinę — labiau į pietus ir įstrižai kirto už tilto priešais vartus esantį raveliną ir jį supantį griovį. Per jį taip pat buvo permestas medinis greit nuardomas tiltas. Už antrojo tilto kelias suko dar kartą — vėl į kairę.

Taigi vartų teritorijoje — per pylimą ir griovius kelias ėjo zigzagu, kad priešas, užėmęs vieną kelio atkarpą, negalėtų apšaudyti nei likusio kelio, nei vartų.

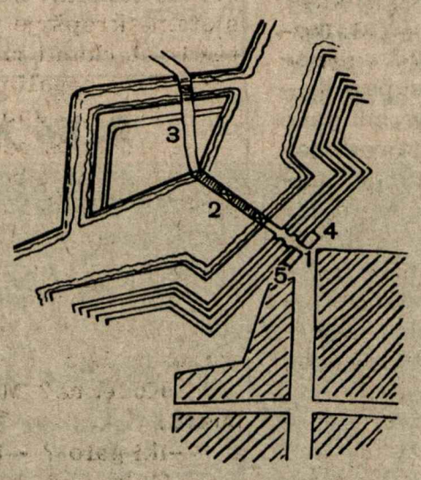

Kūlių vartai (pagal 1738 m. planą): 1 — pravažiavimas pylime; 2 — tiltas; 3 — kelias per raveliną ir už jo medinis tiltelis per griovį; 4 — pastatas sargybos karininkui; 5 — pastatas sargybos kareiviams

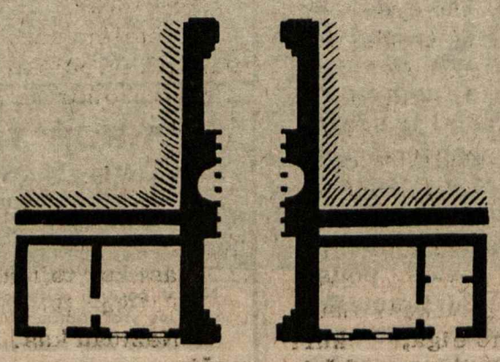

Kūlių vartų planas. Dešinėje patalpos sargybos karininkams, kairėje — kareiviams

XIX a. pradžioje šie įtvirtinimai buvo jau smarkiai pasenę, apleisti, netekę savo karinės reikšmės. Ant pylimų kai kur buvo jau daržai. Patys vartai stovėjo nebesaugomi, sargybos patalpos naudojamos kitiems reikalams. Tačiau vartai ir pylimai ir toliau priklausė valstybei, t. y. karaliui. Vien 1805—1808 m. jų remontui buvo išmokėta 530 talerių iš valstybės kasos.

Ir vis dėlto 1810 m. Kūlių vartai buvo apirę, nuo stogo krito čerpės, iš skliautų pradėjo kristi plytos, iš sienų — akmenys. Keli keleiviai buvo sužeisti. Vartai ir tiltas nebuvo apšviečiami, nes nei miestas, nei valstybė, nei kariuomenė tam lėšų neskyrė. Tad naktį per Kūlių vartus eiti ir važiuoti nebuvo labai malonu. Tačiau ir dieną buvo ne ką patogiau, nes posūkiai trukdė matyti priešais atvažiuojantį. Siaurame vartų ar tilto ruože susidūrę vežimai negalėdavo prasilenkti, važiuojantys ginčydavosi, bardavosi. Todėl vis dažniau pasigirsdavo balsų, kad vartus reikia nugriauti ir sutvarkyti įvažiavimą į miestą, panašiai kaip Malūnų vartų vietoje, nukasus pylimo galus abipus vartų.

1810 m. rugpiūčio 13 d. Prūsijos valdovas Fridrichas Vilhelmas III leido miestui nugriauti Kūlių vartus. Jų statybinė medžiaga turėjo būti atiduota karo ligoninei.

Bet tada iškilo nenumatytų kliūčių. Abipus vartų pylimu naudojosi du įtakingi klaipėdiečiai, kurie čia turėjo daržus. Vartus griaunant, reikėjo nukasti pylimo galus, kad jie nebūtų tokie statūs. Tuo pačiu būtų sumažėję jų daržai.

Todėl miestas delsė vartus griauti. Kurį laiką juos bandė remontuoti, buvo užmūrytos nišos. Kilęs 1812—1814 m. karas ir kiti reikalai dar labiau atidėjo vartų griovimą. Tik 1815 m. vėl prasidėjo ginčai: griauti ar negriauti. Ginčytasi, kas turi sumokėti už darbus — valstybė ar miestas.

1817 m. balandžio mėnesį Prūsijos karo ir vidaus reikalų ministerijos leido nuversti Kūlių vartus ir prie jų stovinčius sargybos pastatus. Pylime reikėjo palikti siauresnį perkasą pravažiavimui, o per griovį už buvusių vartų nutarta supilti pylima vietoj medinio tilto. Tik ties griovio viduriu turėjo būti išmūrytas akmeninis tiltas, kad grioviu galėtų tekėti vanduo. Pylimas ir griovys turėjo likti. Griovio vanduo turėjo būti naudojamas gaisrų metu. Kad griovio vanduo nedvoktų, kariuomenei pavesta griovį prižiūrėti ir valyti.

Tačiau miestas vis delsė, aiškinosi lėšų trūkumu šiems darbams. Tuo tarpu Klaipėdos policijos viršininkas vis atkakliau reikalavo sutvarkyti įvažiavimą į miestą. Ginčai tęsėsi dar 3 metus.

Pagaliau 1820 m. balandžio mėnesį vartai buvo nugriauti, už jų per griovį medinio tilto vietoje supiltas pylimas platesniam keliui, o ties griovio viduriu pylime išmūrytas tiltelis. Pylimo galai buvo kiek nukasti. Abipus vartų, ant pylimo, daržus turėję pirklys Rupelis ir konsulas Hofmanas 1822 m. gavo iš vyriausybės leidimą dalį griovio užpilti ir padidinti savo daržus. Jie griovį susiaurinto iki 15 m. Tačiau karinė valdžia užprotestavo, griovio užpylimas sustojo iki 1860 m. Vėl griovį pradėta užpilti, kai XIX a. antroje pusėje imta tiesti Kūlių Vartų gatvė. 1938 m., tvarkant šią gatvę, buvo sunaikintos paskutinės matomos buvusių vartų žymės, nukastos pylimo liekanos.

(Iš "Mokslas ir Gyvenimas" — 1972 m.)

po Chicagos dangum

Nežinai žmogus, kur tyko kokia nelaimė. Čia, žiūrėk sveiki, linksmi, o štai ir nebėra gyvųjų tarpe. Kaip rodosi neseniai apgailestavome aktoriaus Leono Barausko staigų išsiskyrimą; rugsėjo pradžioje inž. Vengrio, vos sulaukusio 50 metų, o štai jau spalio viduryje vėl dviejų: dantų gyd. Tyjūnienės ir agr. J. Bartašiaus

O, mieli skaitytojai, pasigedote žinių iš Čikagos?

Rugpjūčio pabaigoje sunkiai ir pavojingai susižeidžiau dešinę ranką, todėl apie rašymą nė pagalvoti negalėjau. Dėka mielos dr. A. Šabanienės, jau baigiu pasveikti ir vėl kibti prie mašinėlės. Todėl iš patyrimo, visus įspėju, jei kas kiek susižeisite, būtinai eiti pas daktarą ar į ligoninę, nes gauti kraujo užkrėtimą yra be galo pavojinga ir skausminga.

Balfo seimas įvyko lapkr. 8 d., globojamas Chicagos apskrities, kuriai pirmininkauja jau kelintus metus Val. Šimkus.

Mūsų Radijo programos išgyvena sunkias dienas. Visos trys: Margutis, Forumas, Barcus paliestos ne dėl materialinių sunkumų, bet dėl stočių laiko kaitaliojimo. Spalio ir lapkričio mėn. naujai pakeisti laikai yra labai nedėkingi. Labai gaila, kad mes sukrovėme milijoną, o neturime savo stoties, kai tuo tarpu lenkai, juodžiai ir kiti turi net po dvi galingas stotis. Dar nevėlu. Gaukime leidimą iš FCC, sudarykime komitetą ir pradėkim statyti radijo stotį. Argumentas yra geras, o mūsų sparnuotas lietuviškas žodis galėtų dar ilgai gyventi.

Žalingi gandai leidžiami įvairiais tikslais. Yra visokių gandų apie prez. Kennedy nužudymą, apie baisiojo tirono Stalino galą, o Ispanijoj paleistas gandas, kad Franco tik širdies priepuolį turėjęs, nemiręs, dabar dar gydosi.

Spalio pabaigoje Chicagoje pasklido gandas, kad Simas Kudirka nunuodytas Danijoj, UNESCO konferencijoje. Kaip negerai padarė Forumas tą gandą paskelbdamas radijo bangomis, o Margutis tik pirmadienį viską nutildė, pranešdamas, kad jis išskrido po konferencijos į V. Vokietiją. Kiek Chicagoje buvo dėl to sielvarto. O gandas, gimęs vienoje 69 gatvės tavernoje, supliuško. Saugokimės jų tiek spaudoje, oro bangose, o ypač, kūrę juos subuvimuose...

Lietuvos okupaciją visdėlto nejučiomis patvirtinama Amerikos televizijoje ir spaudoje! Štai keli faktai: CBS rodė santrauką "What's Communism all about", kur žemėlapyje įjungtos Baltijos tautos Sovietų Rusijos orbiton. Aiškintojas Glans Crist pažymėjo, jog Sov. Rusiją sudarė 17 susijungusių valstybių. Panašiai ir su universitetuose spausdintomis knygomis. Jose tiesiog sakoma, kad 16 valstybių sudaro SSR, žemėlapiai be jokių apybraižų, mūsų kraštas net neminimas. Kitur įrašytas Kaunas. Radijo ir TV tinklai surišti tiesiog su Maskva, ekonominiai ir kultūriniai keliai veda komunistų sistemon. Kam dar prez. Ford'as ir mūsų gerb. kongreso atstovas Derwinski sako, jog nepripažino Helsinkio deklaracijom pavergtų tautų Sov. Rusijai, jeigu ne tik enciklopedijos, bet ir egzistuoja leidyklos, nekontroliuojamos pataikauti Sov. Rusijai.

Lietuvos Vyčiai Chicagoje turėdami savo salę, rūpinasi ją išlaikyti, telkia lėšas. Dabar bus įrengta nauja virtuvė.

Naujų narių verbavime pirmą premiją laimėjo Estelle Rogers, antrą-Sabina Klatt, trečią R. Shlaustas ir Aukščiūnas.

LV Choras toliau plečia savo repertuarą. Jam vadovauja F. Strolia.

Lietuvių Opera tarėsi su dirigentu. Gegužės mėnesy matysime net tris lietuviškas operas, visos lietuvių kompozitorių. Linkime daug sėkmės.

Dainavos ansamblis turi naują dirigentą-prof. A. Jurgutį.

Pirmyn choras ruošiasi naujam pastatymui. Labai visur trūksta naujų balsų.

Jaunimo Choras, kvartetas -sikstetas pradėjo savo repeticijas. Jie labai mėgsta muz. F. Strolią, kuris moka su jais sugyventi, pats sukuria dainų, vis tinkančių jaunimui. Bal. Brazdžionis

LIETUVIŲ PENSININKŲ SUSIRINKIMAS, ĮVYKĘS 1975 m. gruodžio 18 d., CHICAGO SAVINGS BANKO PATALPOSE. *Nuotrauka M. Nagio.*

A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI — ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Atėjęs pas mus — nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127
NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik $7.00

Jony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUBILIEJINIŲ METŲ
NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

MOKAME UŽ:	
Depozitus (P.C.A)	6%
Santaupas (Nuo spalio 1 d.)	8%
Terminuotus depozitus 1 metu	9½%
IMAME UŽ:	
Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $6,500,000

Dalinasi įspūdžiais apie sekmingai praėjusią Pirmąją Kanados liet. dainų ir tautinių šokių šventę. Iš kairės: kompozitorius muz. St. Gailevičius, dainų šventės vadovas muz. V. Verikaitis ir šventės dainų ir taut. šokių koordinatorius K. Mileris.

Nuotrauka S. Dabkaus.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo 58 m. sukaktį hamiltoniečiai paminės vasario 15 d., sekmadienį. Iškilmės prasidės AV šventovėje su iškilmingomis pamaldomis, kuriose dalyvaus organizacijos su savo vėliavomis. Ta proga bus pasakytas dienai pritaikytas pamokslas ir specialiom pamaldom bus pasimelsta už kritusius dėl Lietuvos laisvės. 4 v.p.p. Scott Park gimnazijos auditorijoj įvyks iškilmingas šventės aktas su kviestais Kanados valdžios ir tautybių atstovais. Pagrindinei minėjimo kalbai pasakyti Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas atsiunčia iš New York'o savo atstovą. Meninę programos dalį atliks jungtinis choras ir solistai. Jungtinį chorą sudarys iš Toronto Prisikėlimo parap. choras, Hamiltono AV parap. choras ir mergaičių choras Aidas. Diriguos V. Verikaitis, A. Paulionis, ir akompanuos - E. Kriščiūnas. Solo ir duetų partijas atliks solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis.

Prie įėjimo, kaip ir visada, Bendruomenė rinks aukas minėjimo išlaidoms padengti. Ruoškimės visi iki vieno dalyvauti šitoje mūsų išeivijoje plačiausiai visur ruošiamame minėjime. Tai yra diena mūsų tautinio apvalkščiojimo ir pasisakumo savo credo Lietuvos valstybės suverenumo atstatymo ryžte. K.M.

ŠAULIAI RUOŠIASI KAUKIŲ BALIUI

1975 m. gruodžio 28 d. Hamiltono Dramos Teatro Aukuras aktoriai ir talkininkai susirinko pas Marytę ir Zigmą Kalvaičius, Burlingtone, pabendrauti ir aptarti 1976 m. veiklą.

Sausio 17 d. Toronto Lietuvių Namuose Aukuras stato Bubulis ir Dundulis. Vasario 16 d. minėjimo programoje ir kovo mėn. pradžioje Hamiltone, Šv. Kazimiero minėjime.

1975 m. gruodžio mėn. 24 d Jaunimo Centro salėje buvo nekasdienė nuotalka. Hamiltono šaulių kuopa surengė bendras Kūčias. Svečių buvo daug daugiau, negu praeitais metais. Stalai padengti baltomis staltiesėmis, papuošti žvakėmis ir apdėti tradiciniais Kūčių patiekalais, sudarė šventišką nuotaiką.

Aušros Vartų parapijos klebonas prel. dr. J. Tadarauskas sukalbėjo maldą, po to pasidalinta plotkelėmis, pasikeista linkėjimais ir pasivaišinta. Skanų maistą pagamino Stasė Petkevičienė. Jai talkino G. Agurkienė, St. Šukaitienė ir A. Petraitienė. Salėje skambėjo kalėdinės giesmės, parūpintos Ant. Šukaičio ir salę puošė didelė eglė, padabinta A. Petraitienės darbo lietuviškais šiaudinukais. Vakaras praleistas nuotaikingai, ir visi skirstėsi dėkingi rengėjams už sudarytą progą kultūringai praleisti Kūčių vakarą.

Bendruomenės Valdybai pavedus, šiais metais Kaukių Balių ruošia šauliai. Balius įvyks vasario mėn. 21 d. Kaukėms bus skirta daug ir vertingų premijų. Premijų mecenatai bus paskelbti vėliau. Tikrai niekas nesigailės atsilankęs. Sekite skelbimus laikraščiuose. Ad.

sudbury

AMŽINYBEN PALYDINT...

Visi tikime, kad šv. Kalėdos neša pasauliui taiką, bei ramybę, bet Sudburio lietuvių kolonijai atnešė liūdesį. Negailestingas mirties angelas pašaukė į amžiną poilsį didelį patriotą, ištikimą Lietuvos sūnų, šaulį, veiklų Bendruomenės narį, prieš keliolika metų buvusį Lietuvių Bendruomenės p-ką Kazimierą Poderį, sulaukusį 72 m. amžiaus. Velionis ir jo žmona Salomėja Žukauskaitė - Poderienė išaugino didelę ir gražią lietuvišką šeimą. Sūnus Gediminas dirba OPP policijoje ir su žmona Danute augina gražią šeimą. Sūnus Kęstutis yra geras mašinų mechanikas, dukros Audra ir Liuda vedusios ir augina lietuviškas šeimas, jaunesnioji Giedra lanko Laurentian universitetą ir jau keletas metų vadovauja "Ramunėlė" tautinių šokių grupei, Saulė, baigusi universitetą, dirba valdžios žinyboje.

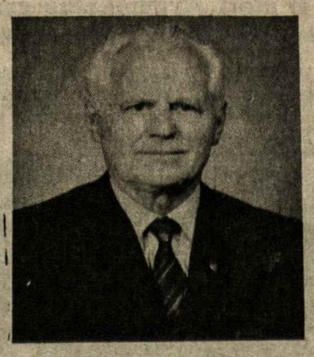

Kazimieras Poderis

Laidotuvių koplyčioje a.a. Kazimiero karstas skendo šeimos, artimųjų, Lietuvių Bendruomenės, "Maironis" šaulių būrio vainikuose ir gėlėse. Daugumas lietuvių už jo vėlę užprašė šv. mišias. Per du vakarus, dalyvaujant šeimos nariams, giminėms, kolonijos lietuviams, kun. A. Sabas pravedė maldas ir rožinį. Pamaldų metu prie velionies karsto garbės sargyboje, tautiniais drabužiais apsirengę, stovėjo sesės šaulės - J. Labuckienė ir B. Stankuvienė. "Maironis" šaulių būrio pirmininkas J. Staškus tarė liūdną, bet širdingą atsisveikinimo žodį.

Į amžiną poilsio vietą, Mississauga lietuvių kapines, specialiu autobusu, palydėjo šeimos nariai, giminės, draugai. Kapinėse pasitiko Toronto "Pūtvio" šaulių kuopos pirmininkas St. Jokūbaitis, grupė šaulių ir daug lietuvių. Atsisveikinimo žodį tarė LŠS vardu St. Jokūbaitis ir buvęs sudburietis, velionies draugas D. Daunys ir kt.

Taip baigėsi garbingo, tėvynei Lietuvai dirbusio ir dėl jos pasiaukojusio a.a. Kazimiero ši žemiškoji kelionė.

Kazimierai, ilsėkis ramybėje nors ne tėvynės, kurią, lyg jausdamas savo artėjančią mirtį, aplankei 1975 metų pabaigoje, bet svetingoje Kanados žemėje. Liūdesio valandoje žmonai Salomėjai, gausiai šeimai ir giminėms širdingiausia užuojauta.

J. Kručas.

toronto

popietė savuose namuose

S. Pranckūnas

Šią sekmadienio popietę, Toronto LN svetainėje, vienas tautietis pasakoja, kaip aną vakarą apturėjęs įdomų ir visai nesitikėtą patyrimą. Tokį patyrimą, kuris žmogaus gyvenime palieka gilesnį, o kartais ir neišdylantį prisiminimą. Panašų patyrimą jis turėjęs ir gerai prisimena 1951 m. pavasarį. Tai buvę prieš pat Velykas, berods, Didžiojo Šeštadienio rytmetį. Tuomet jis tą taip pergyvenęs, kad turėjęs nubraukti net nesulaikomą ašarą; toks bent tada buvęs jo sentimentalios nostalgijos pajutimas.

Bet dabar jis norįs pasakyti tik apie pereitą savaitę.

Tą ketvirtadienio vakarą, pavakarieniavus ir perskaičius laikraščius, jis pamatė kad be kriminalinių istorijų, nieko daugiau nebuvo tą vakarą televizijos programoje. Todėl, nebelaukdamas 11 v. žinių, jis nuėjęs poilsiui.

Atsigulęs, kaip paprastai, jis mėgstąs dar kiek pasklausyti ant naktinio stalielio stovinčio radijo. Bet tą vakarą grojamos plokštelės jam pasirodė ne prie širdies. Todėl jis, pakartotinai keisdamas bangas, ieškojęs ko nors patrauklesnio priartinti miego karalystei. Įvyko staigmena: netikėtai jis išgirdęs lietuvišką dainavimą! Pataisęs skalę ir pastiprinęs garsą, jis atydžiai klausėsi. Klausėsi ne bet kokio dainavimo, bet geros, radijo bangomis sklindančios Detroito Vyrų Kvarteto traukiamos "Užburto Vakaro" /Some Enchanted Evening/ serenados. Taip jam besiklausant lietuviškais žodžiais pinamos dainos, šalia susižavėjimo apėmusi ir nuostaba. Iš kur čia dabar ta nuotaikingoji, lietuviška melodija?

Užsibaigus plokštelei, pasigirdo lietuvio pranešėjo balsas ir jis patyręs visą netikėtos staigmenos šaltinį. Pasirodo, kad tai buvo į vėlesnį laiką nukeltoji Tėvynės Prisiminimų valandėlė, vedama Jono R. Simanavičiaus.

Iš tikrųjų, jis tik tuomet prisiminė, kad anksčiau buvo girdėjęs apie lietuviškos radijo valandėlės laiko pakeitimą, bet tuomet neatkreipęs dėmesio. Apskritai, anksčiau toji radijo valandėlė buvusi gan nepatogiu laiku, ir jis negalėjęs jos klausytis. Bet tą vakarą, po tiek metų, jis vėl išgirdo radijo bangomis atplūstantį lietuvišką žodį.

Jį klausėsi, gėrėjosi ir negalėjo atsistebėti tos valandėlės kūrėjo ištverme. Juk tai turėjo būti neišsemiamos energijos pareikalavęs užsimojimas, ant savo vienų pečių išvežti reguliarią, net po kelis kartus savaitėje, metai po metų, išpildomą programą. / Radijo valandėlė būtų dar patrauklesnė, jeigu pranešėjas turėtų pasiruošęs tekstą. Jeigu jis rečiau kartotų vis tuos pačius žodžius/.

Išklausęs programą iki pabaigos, jis prisipažįstąs, kad tai buvus vienos iš gražiausių lietuviškos apraiškos sentimentų. Nenorėdamas perdėti, jis tai tvirtinąs gal todėl, kad tai įvykę taip netikėtai. O gal, kad visa lietuviška programa ir savas pranešėjo žodis suskambėjo kažkaip neįprastai ir savaimingai šioje neaprėpiamoje anglicizmų jūroje. Bet viena, ką jis norėtų pasakyti, kad tą vakarą jam tai buvęs maloniausias prieš poilsį nusiteikimas. Su lietuviškų melodijų garsais ir su sava kalba skaitomais pranešimais, buvo kažkaip nepaprasta užbaigti į galą artėjančios savaitės dieną. O įspūdžio gilumu jam prisiminęs pirmosios radijo valandėlės priešvelykinis rytmetis. Tuomet, aną rytą įjungus radijo/apie pradėsimą radijo valandėlę Toronte buvo viešai paskelbta/ ir išgirdus maldos giesmę, jam visu gyvumu prisiminė nepriklausomybės laikotarpis. Tas gražusis laikas, kai iš Kauno radiofono kiekvieną rytą, prasidedant programai, pasigirsdavo gerai pažįstama, įžanginė malda: "Dieve! O Dieve apsaugok Aukščiausias mūsų brangiąją tėvynę"...

Turbūt, tai ir buvęs jo pirmasis, vienas iš sentimentalios nostalgijos naujame krašte, nepamirštamas prisiminimas.

LIETUVIŲ NAMAI

Pereitą sekmadienį į popietę atsilankė apie 180 asmenų. Svečiams naujiena buvo rami muzika. Tačiau didelė dalis jos nepajuto, nes buvo užimti ledo rutulio tarp Sovietų Raud. Armijos ir Philadelphia Flyers žaidimo stebėjimu. Daugelis sporto mėgėjų, skubiai pavalgę, persikėlė į Lokį, sekti žaidimo.

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo metiniame susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba: T. Benotienė, A. Bernatonienė, J. Cicėnas, K. Daunys, J. Jagėla, V. Kazlauskas, A. Klemka, S. Paciūnas, B. Strazdienė, J. Šefleris ir O. Taciliauskienė.

Gedimino Pilies Menė išnuomuota baleto studijai, kurioje bus mokomi vaikai nuo 5-8 m. Pamokos vyks antradieniais po pamokų - apie 4:30 val. p.p. Užinteresuoti kreipkitės į Heather MacGregor tel. 535-6011 arba, sausio 17 d. nuo 12-2 v.p.p. užsiregistruoti Menėje.

Istorikas P. Štuopis praturtino LN biblioteką, padovanodamas 5 vertingas knygas. Dabar bibliotekos knygomis naudojasi apie 70 skaitytojų.

Pranešame, kad biblioteka priima ir nelietuvių kalba knygas, jei jos liečia lituanistinius klausimus.

Neužmirškime, kad sausio mėn. 31 d. Karaliaus Mindaugo Menėje bus minima radijo valandėlės Tėviškės Prisiminimai 25 metų sukaktis. Būsianti labai įdomi programa. Atsilankyti kviečiami visi lietuviai.

Svetainei Lokys jau vieni metai! Metinės bus atžymėtos sausio m. 27 d. Nuo 12 v. dienos iki 1 val. ryto tą dieną užkandžiai bus duodami veltui. Per garso sistemą bus grojama muzika. Lokio patalpos yra puošiamos medžio ornamentais.

Daugelis buvo pagerbti už nuveiktus darbus. Dvi jaunos ir darbščios lietuvaitės gražiai papuošusios Kalėdų progą svetainę Lokį - Loreta Skilandžiūnaitė ir Nijolė Genautytė - susilaukė padėkos ir iš miegaliaus žiemos miegu Lokio.

• Toronto lietuvių visuomenės veikėjams Irenai ir Algiui Žemaičiams draugai ir giminės suruošė staigmeną - pobūvį naujų namų įsigijimo ir Algio 50 m. gimimo dienos progą.

Namus pašventino kun. Tėvas Benediktas. Gauta vertingų dovanų, sveikinimų.

Atsilankė apie 50 žmonių.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •

• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be muito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario

Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

st.catharines

MINĖJIMAS SU KULTŪRINE PROGRAMA

Vasario 16-tos minėjimas šiemet įvyks vasario 15 d. sekmadienį, Slovakų salėje, Welland - Page gatvių kampas, 2 val.p.p.

Programoje paskaita bei Hamiltono "Aukuro" pasirodymas su montažu " Šimtmečių Lietuva ". Po programos priėmimas, nedidelės vaišės tiek programos dalyviams, tiek visiems lietuviams. Bilietai bus platinami iš anksto. Tikimasi šioje šventėje sulaukti visų apylinkės ir kaimyninių vietovių lietuvių. Montažas žada būti labai gražus ir įspūdingas. Šokių šiemet nerengiama, nes pernai vasario 16-ji buvo plataus masto, tad šiemet kiek kukliau, bet, aišku, tiek pat reikšmingai.

Prie miesto rotušės bus pakelta lietuviška vėliava. Laikas bus paskelbtas vėliau. Taip pat ruošiamasi ir radio valandėlei, kurios laikas irgi bus paskelbtas vėliau.

Sekmadienio rytą 10 val. prasidės iškilmingos pamaldos, dalyvaujant visom organizacijom su vėliavomis.

● Mirė Stasys Bičinauskas iš Niagara Falls ir Aleksas Vickosas iš St. Catharines. Abu geri, visų mėgiami lietuviai. A. Vickosas pasižymėjo duosnumu lietuviškai veiklai. Priklausė ramovėnų organizacijai. Buvo vienas skautų organizacijos steigėjų. Tebūna jiems lengva svetima Kanados žemelė.

montreal

MONTREALIEČIAI Į ŠILTUS KRAŠTUS. . .

Kas metai vis daugiau lietuvių montrealiečių ilgesniam ar trumpesniam laikui išvyksta pailsėti ir pabėgti nuo šalčių į Floridą. Vieni išvykę, kiti pasiruošę vykti, o dar kiti jau grįžę: Jonas ir Janina Adamoniai, Jonas ir Bronė Lukoševičiai, Piečaičių ir Kličių šeimos, ir dar kiti, apie kuriuos dar neteko sužinoti.

● Tomas Žižys, studijuojąs McGill universitete, išlaikęs egzaminus anksčiau už kitus /jam buvo padaryta išimtis/, išvyko atostogų į Dominica, pas tėvus Marytę ir Vacį Žižius.

● Otto Parentas iš Toronto lankėsi darbo reikalais Montrealyje. Sakė, kad malonu sutikti savuosius tautiečius svetimame mieste.

HAMILTONO "AUKURO" GRUPES SASTATAS IŠ 1971 METŲ, SU REŽISORE ELENA KUDABIENĖ (viduryje)

● G. Rudinskienė grįžo iš kelionių po Pietų Ameriką. Ji buvo prisidėjusi prie ekskursijos III-jo PLJKongreso proga.

● Vida Petronytė susižiedavo su Peter Turner. Vestuvės numatomos gegužės mėnesį. Ji yra Bronislavos ir Povilo Petronių duktė.

Mūsų mamytės EUGENIJOS TARASOVIENĖS mirties momentu, norime pareikšti mūsų gilią pagarbą "Nepriklausomoje Lietuvoje": –

Šv. Kazimiero parapijos klebonui dr. Feliksui Jucevičiui, Šv. Kazimiero parap. Chorui, Liet. Kat. Moterų Draugijai ir visiems prieteliams, kurie užpraše Šv. Mišias, sukalbėjo Šv. Ražančių, aukojo gėlių vainikus ir palydėjo į amžino poilsio vietą – kapus.

Brangieji, Jūsų užuojauta, mūsų liūdesio valandoje, paliks mumyse amžinai.

Ambrozaičių šeima

JUOZAS PAULAUSKAS

miręs lapkričio mėn. 4 dieną St. Jean ligoninėje. Palaidotas St. Jean, P.Q. kapinese.

Velionis buvo gimęs 1896 m. gegužės mėn. 1 d. Lietuvoje. Paliko sūnų Paulių ir dukterį Alice su vyru Albertu Martin. Taipgi, jis turėjo dvi seseris Chicagoje ir vieną Lietuvoje.

Musu Kredito Unijos narei

A † A

Eugenijai TARASOVIENEI mirus, jos dukrai Jadvygai Ambrozaitienei ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia –

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

Musu Kredito Unijos nariai

A † A

Martynui PLEPIUI mirus, Andriui Matusevičiui ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

A. A. Kazimierui PODERIUI mirus, žmona Salomėją, sūnus – Kęstutį, Gediminą; dukras – Audrą, Liudą, Saulę, Giedrą ir jų šeimas; Klemą Joniką ir artimuosius liūdinčius, užjaučiame ir kartu liūdime –

Sudbury, Ont. A. J. Kručai ir Vl. Kriaučeliūnas

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.,
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

FINA
TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE – SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT – REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC – BRAKE SERVICE
TUNE-UP – TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., LaSalle. – Tel. 366-7281
● ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
● APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.
Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

NAUJI IR REMODELIUOTI KAILINIAI, KEPURĖS, STOLĖS IR KITI IŠDIRBINIAI.
Taip pat priimu apsaugai (storage). Viskam kainos prieinamos – fabriko. Skambinkite į dirbtuvę 845-2912

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
– tel. 366-6237- 3896.

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
● Siuvu ir parduodu
● Taisau ir remodeliuoju
● Vasaros laikė saugojimas (Storage)
6396 Bannentyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame – Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE
366-0330 LASALLE,

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO
M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į
LIETUVA
● Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir švarkams - šimtaprocentinė rūšis – pusė kainos.
● Anglišką medžiagą 100% vilnonė. Vilnonė arba polyester'io – nuolaida iki 60%.
● Skarelės vilnones arba šilkinės ir naujausiais piešiniais.
● Megztukai, golfai ir puloveriniai – didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
● Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $ 49.00.
● Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) – pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.
Siuntinius siunčiame paprastu ir oro paštu. Priimame užsakymus automobiliams, šaldytuvams, televizijoms, pinigų Certificates ir kt. (Turime 22 metų patyrimą). Prašome užeiti ir įsitikinti.
A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844 - 9098.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE – LASALLE – 365-0770

FREE SHOP AT HOME
Carpet Sales & Installation
Harding – Bigelov – Celanese – Kraus – Burlington – Venture –
William Dicks
PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais iškloju gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik $ 1,75 už kv. jardą).
● Mano specialybė ir laiptų bei sienų išklojimas.
● Padarau madingus pakeitimus.
● Pristatau į namus pavyzdžius.
● Padarau išmatavimus ir įkainavimus nemokamai.
Skambinkite tel: 768-6780 – 7962

3 HRS DRY CLEANING SERVICE
PATARNAUJA
Spécial du samedi - Saturday Special
IN BY 1 P.M. LES VÊTEMENTS ENTRES A
READY BY 5 P.M. SERONT PRÊTS A
Dino's
CLEANER AND VALET SERVICE LTD.
NETTOYEURS - CLEANERS
VALOME VISŲ RŪŠIŲ APRANGA! SEŠTADIENIAIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!
7661-A CENTRALE 365-7146
495-90e Ave. 366-1143

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760
5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

ROBERT RICHER
TEL. 365-6111. RES. 366-0066
PIRKIMAS
PARDAVIMAS
PASKOLOS
IVERTINIMAI
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS
Visokeriopi kiti patarnavimai
Immeubles RICHER Realties Enrg.
COURTIER – BROKER
7687 CENTRALE SUITE 301 LASALLE, QUE. H8P 1L7

366-7818
LAURENT DAIGNEAULT
PARDAVIMAS:
Chrysler ● Monaco ● Charger ● Dodge ● Dart Sport ● Swinger ● Special ● Sedan ● Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.
Dodge CHRYSLER Dodge Trucks SALES/SERVICE
Esso
LASALLE AUTOMOBILE INC
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės – De LaVerendrye, pr'e Lapierreir vandens konalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

NL PARENGIMAI

Daugelis lietuvių rūpinasi ir klausinėja, kada numatomas Spaudos Balius. Tikrai, jau laikas pradėti kalbėti apie tai. Tad pranešame, kad LN Spaudos Balius įvyks po Velykų, gegužės 8 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Kitas svarbus ir retas paminėjimas-tai NL 35-ių metų sukaktis.

Kitas retas ir dar nebuvęs parengimas- tai paminėti 35 metų sukaktį nuo pirmojo NL numerio pasirodymo. Šios sukakties paminėjimas bus kovo 13 d. šeštadienio vakare, Aušros Vartų parapijos salėje.

• Vasaros atostogos ir vėliau rudenį pašto streikas nuvilkino kai kuriuos aprašymus. Taip nebuvo paskelbti visi asmenys praeitais metais pirkę akcijų. Kai kurie, kad ir nemažame nuotolyje gyvena, rūpinasi laikraščių nemažiau, kaip daugelis laikraščio gyvenvietės kaimynai. Iš tokių-tai Juozas Kynas, nupirkęs 7 akcijas, prie anksčiau turėtų 3 akcijų. Taip pat Balys Brazdžionis iš Chicagos, NL bendradarbis, nupirko 3 akcijas prie turėtų trijų.

Buvo nupirkta už: $ 8,040.
su naujomis viso - : $ 8,140.

Dėkojame pirkusiems akcijas ir laukiame daugiau atsiliepiant. NL.

IŠ MŪSŲ MOKYKLOS VEIKLOS

Montrealio Lietuvių Šeštadieninės Mokyklos vedėja Monika Jonynienė sugrįžo iš kelionės po Pietų Ameriką su įdomiais įspūdžiais. Važiavo III PLJ Kongreso proga, ir vėl įsijungia į mūsų mokyklos darbus.

Gražus mokyklos vaikų ir mokytojų pastangomis suruoštas B. Pūkelevičiūtės veikalėlis Kalėdų Pasaka, linksmi ir gražūs kostiumai, dekoracijos, prieš sceną susodintas choras, maloniai nuteikė dalyvius ir žiūrovus.

Mokytojų entuziazmas, rūpestis matėsi kiekviename ištartame ar išdainuotame žodyje, apsisukimuose ir šuoliukuose, didesniųjų ir pačių mažiausiųjų linksmume pravestuose rateliuose ir žaidimuose po vaidinimo.

Gražu buvo žiūrėti ir į įraudusius mokytojų veidus, skubius žingsnius..., Seselė Paulė, p. Baltuonienė, p. Navikėnienė ne tik repetavo, dirigavo, bet kartu ir linksminosi su vaikais. Talkininkavo su spalvomis- D. Gruodienė, nuraus vindama personažų veidelius, arba pridėdama vieną kitą ūsą... J. Adamonienė ramiai ir su šypsenėle sukosi tarp dalyvių. O mamos, -koks gi be jų būtų jaukumas-nešė užkandį ir užgėrą.

Kalėdų Senelis-kurio paslaptį netinka išduoti- ne tik apdovanojo vaikus, bet su jais ir šnektelėjo.

Dabar gi, sausiui baigiantis, Kalėdos ir šventės jau pradeda tolti, diena jau lyg ir ilgesnė, ir žandeliai vaikučių tik šalčio padažyti.

Prisimindami, dar jaučiame dėkingumą mokytojams ir tėvams, kad atveža, ar paragina atvažiuoti į tokias eglutes mažesnius ir didesnius, kad pasistengia, jog tas lietuviškas žodis būtų ir nepamirštamos, auksinės vaikystės atsiminimų dalis... b.

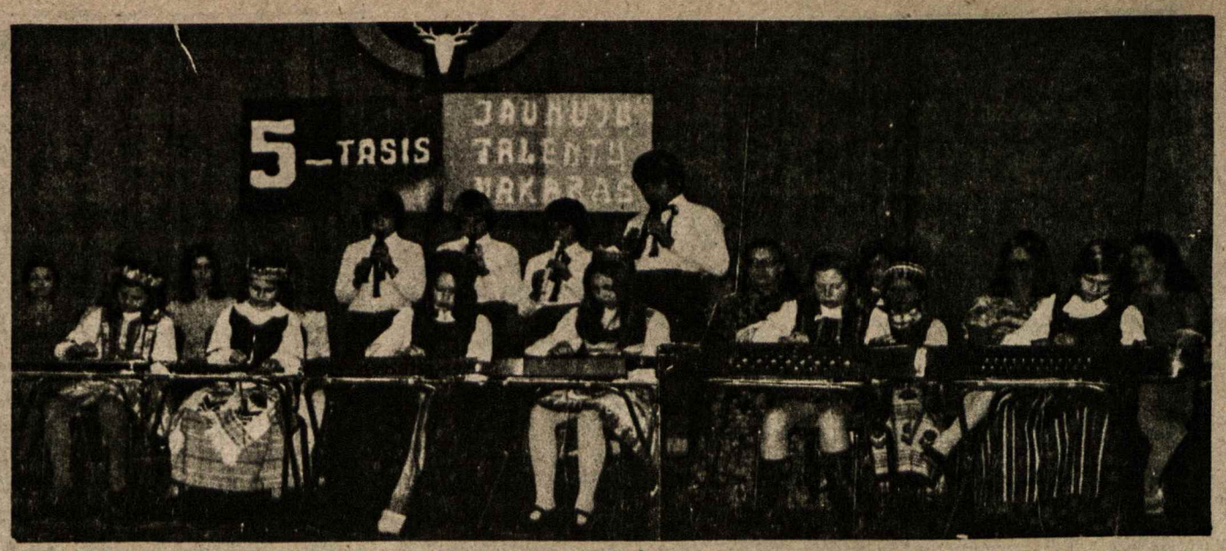

JAUNUJŲ TALENTŲ PASIRODYMO VAKARAS SĮ ŠEŠTADIENĮ, AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.
(Nuotrauka iš praeitu metu – 5-tojo pasirodymo vakaro)

tėvų susirinkimas išrinko: J. Piečaitį, P. Povilaitį, P. Lukoševičių, J. Bernotą ir A. Jaugelienę.

Naujo darbo sezono pirma išvyka Toronte vasario 29 d. talkininkauti Toronto Gintaro koncertui.

Šokėjų grupėn įstojo nemažas skaičius jaunesniųjų vaikų. Būtų gerai, kad kaip galima didesnis skaičius jaunųjų įsijungtų į šokėjų eiles.

Gintaro atžala Gintarėlis jau ruošiasi dalyvauti Montrealio Vasario 16 d. minėjimo programoje. Jų vadovas yra J. Žurkevičius.

• GINTARO naujon valdybon

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS
ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS
• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.
7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astre
LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)
• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!
GM
PASIKALBĖKITE SU Manageriu LEO GUREKAS
mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

BEAULIEU, GARNEAU, CRÊTE
Conseillers juridiques - Title Attorneys
Robert Beaulieu
NOTAIRE - NOTARY
Nuolatiniai patarnauju La Salle miesto savivaldybei, La Salle Case-Popular bankeliui. Visiems kitiems, kurie tik į mane kreipiasi, jų tarpe ir lietuviams.
5567 VERDUN, VERDUN 761-3411
8702 CENTRALE, LASALLE 366-6474

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

GERA PROGA
Puikiai įrengta ir net kilimu iškloto NL redakcijos žemutinė patalpa. Išnuomuojama susirinkimams bei kitokiems reikalams.

PARDUODAMI GEROS KOKYBĖS GINTARINIAI KAROLIAI.
Skambinti 482-3973

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

PASINAUDOKITE PRITYRUSIU MŪSŲ PASITARNAVIMU!
RENDELL'S AUTO REPAIRS
GENERAL MECHANICAL REPAIRS
TUNE UPS, BRAKES
MOTOR & TRANSMISSION, ETC.
TEL.: 636-6417
735 LAKESHORE DRIVE
DORVAL

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3536

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL, P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA
3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7
PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų – 721-0614

NESITIKĖTOS – ŠIŲ DIENŲ KAINOS
4 AMC
PAVYZDYS:
HORNET 1975
2 durų sedan 6 cilinderių reguliariu įrengimu pagrindine kaina
GREMLIN 1975
6 cilinderių 232 p.c. reguliariu įrengimu pagrindinė kaina
MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI JUMS PASITARNAUS!
MATADOR 1975
2 durų coupé 6 cilinderių reguliariu įrengimu pagrindine kaina
PASIKALBĖKITE SU MANAGER - ABE BASERMAN
1— nesudėtinga, bet tvirta garantija
2— 100% 12 mėn. arba 12,000 mylių (fabrikinė garantija)
3— inspekciniai 37 patikrinimai pagrindinių dalių
4— speciali apsauga važiavime
st. lambert
AUTOMOBILE LIMITED
860 Taschereau, Greenfield Park • 676-7901

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que.
Tel. 931-4024

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

PHARMACIE Gagnon
ROBERT GENDRON L.PH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE 366-9742
ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO
VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:
Einamąsias s-tas 6.0%
Taupomąsias s-tas 8.0%
Term. ind. – 1 m. 9%
Term. ind. – 2 m. 9.25%
Term. ind. – 3 m. 9.75%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:
Asmenines 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 11.0%
Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405.
Montreal, P.Q. – Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas